

ST.

AAN: HOOFD B.V.D.

No. 50.590, s

DATUM: 13 oktober 1970.

Datum bericht: 12-10-1970.

Bron : eigen waarneming.

NOO/ 1024574

Datum: 1 + OKT. 1970
Bijl: /

Onderwerp: Verspreiding pamflet "Oprichting actiecomité" in de
Amsterdamse Haven.

Bijlagen : 1.

1. Verspreiding van het pamflet.

Vermoedelijk werden in de vroege ochtenduren van maandag 5 of dinsdag 6 oktober 1970 een aantal pamfletten verspreid. De pamfletten werden gevonden op de Costelijke Handelskade nabij het spoorwegviaduct op woensdag 7 oktober. De pamfletten waren toen nat van de dauw.

2. Korte inhoud van het pamflet.

Onder het hoofd:

CPN EN BONDEN VERBODEN DATEN DE ARBEIDERSKLASSE !

wordt weergegeven, dat op de vergadering in Krasnapolsky te Amsterdam op dinsdag 1 september 1970, door de leiders der bonden bekend werd gemaakt, dat een verhoging van 25,-- "vuil" met de werkgevers overeengekomen was.

De arbeiders gaan niet accoord; zij zijn woedend.

De vakbondsleders beloven de volgende dag een vergadering te beleggen voor alle havanarbeiders. Dit werd echter niet gedaan. De arbeiders gingen aan het werk. Mede door het gebrek aan leiding ontstaat verwarring. De staking is gebroken; het verraad is een feit. De CPN heeft zich van het begin af volkomen achter de bonden opgesteld ! (Hier kan men de Stuurw op nalezen).

Onder "ROTTERDAM" gaat men verder:

In Rotterdam probeerden de vakbondsleders hetzelfde spelletje te spelen. Hier echter organiseerden de arbeiders zich rond het uit eigen geleiders voortgekomen Comité Arbeidersmacht, hetgeen resulteerde in een optocht van 12.000 man op donderdag 3 september naar het kantoor van de Scheepvaartvereniging Zuid. Hierover schreef De Waarheid geen woord.

Vervolgens trad Fré MEIS in Rotterdam op. Door de CPN werden pamfletten uitgedeeld, waarin stond, dat aan de eisen voldaan was. Men ging nu aan het werk. Door ver- raad was de staking gebroken.

Aan de eisen der arbeiders is helemaal niet voldaan. De "loonsverhoging" per 1 november 1970 blijkt een werk- tijdsverlenging te zijn.

Dit werd door Fré MEIS gedwongen door de komende verkiezingen een overwinning genoemd.

In het derde gedeelte van het pamflet wordt voort- gegaan met de beschrijving, dat f25,-- "vull" direkt op zal gaan aan huur- en belastingverhogingen enzovoorts.

Waarschijnlijk zal in november een grote tree worden uitgehaald en zal de berekening van een gemiddeld loon over zes weken, inclusief nachten en verplichte sater- dagen. Dit komt neer op een werktijdverlenging van ruim tweeëneuhalf uur per week!

Wij zijn van meing, dat in een normale werkweek van dagdiensten genoeg moet worden verdiend om zonder moeite rond te komen!

In verband hierrmede willen wij een aktiecomité oprichten om sterk te kunnen staan tegen ondernemers en vakbondsleiders.

Het pamflet wordt besloten met:

Geïnteresseerd? Help ons dan! Neem kontakt op met het onderstaande adres - stuur het strookje hier naartoe op.

(Onderaan het pamflet bevindt zich een invulstrookje, waarop ingevuld dient te worden: Naam, adres en bedrijf).

Dit strookje sturen naar: H. de GRAAF, Binnen- visserstraat 19 te Amsterdam.

De ondertokening van dit pamflet luidt:

Een groep havenarbeiders.

3. Geenem neatreagen.

Ontrent bovenstaande is dezerrijds de P.I.D. der gemeentepolitie te Amsterdam ingelicht. Een exemplaar van het pamflet is hen toegezonden.

1024574

CPN EN BONDEN VERRADEN
SA MEN DE ARBEIDERSKLASSE!

Amsterdam

Dinsdag 1 september: de Amsterdamse haven heeft twee dagen gestaakt. Op een vergadering in Kras maken de leiders van de bonden bekend, dat ze een verhoging van f 25,- vuil overeengekomen zijn met de werkgevers. De arbeiders gaan niet akkoord; ze zijn woedend! Geschrokken beloven de vakbondsleiders dat er de volgende dag een vergadering komt voor alle havenarbeiders. Tijd en plaats zouden de bonden ze de volgende ochtend aan de poorten bekend maken. Maar de vakbondsleiders waren geen moment van plan om die vergadering door te laten gaan. De volgende ochtend wordt er aan de poort helemaal niet over een vergadering gesproken. De vakbondskaders proberen de mensen aan het werk te krijgen. Met valse voorlichting over bij voorbeeld Rotterdam. Zo ontstaat er - mede door het gebrek aan leiding - verwarring. De staking is gebroken; het verraad is een feit. De hele haven gaat weer aan het werk. En de CPN heeft zich van het begin af volkomen achter de bonden opgesteld! (Hier kan men de stuwer op nalezen)

Rotterdam

In Rotterdam probeerden de vakbondsleiders het zelfde spelletje te spelen als in Amsterdam. Ook hier wezen de arbeiders de f 25,- vuil af. Ze organiseerden zichzelf rond het uit eigen geleiden voortgekomen Comité Arbeidersmacht. Op donderdag 3 september trokken 12.000 man in optocht naar het kantoor van de Scheepvaartvereniging Zuid (De Waarheid schreef hier met geen woord over). Ook in Rotterdam kwam de CPN de vakbondsleiders te hulp. Fré Meis liet zich in Rotterdam zien. De door de CPN beheerste "commissies" traden op. Ze deelden een pamflet uit, waarin stond dat zij door onderhandelen de eisen van de arbeiders hadden verwozenlijkt. Hierop ging men aan het werk. De staking was gebroken, ook hier was de boel verraden. Want de eisen van de arbeiders zijn helemaal niet bereikt. De "loonsverhoging" per 1 november blijkt neer te komen op een werktijdverlenging. En dat noemt Fré Meis een grote overwinning. De CPN moet wel, met de verkiezingen voor de deur!

Kort gezegd: de f 25,- vuil die we nu hebben stellen niets voor. Die gaan direct weer op aan alle huur- en belastingverhogingen enzovoort die binnenkort komen. En dan de grote truc die ze in november waarschijnlijk in Rotterdam en in Amsterdam willen gaan uithalen. Men wil dan een gemiddeld loon invoeren berekend over zes weken inclusief nachten en verplichte zaterdagdagen. Dit komt in feite neer op een werktijdverlenging van ruim tweeëneuhalf uur per week! Wij zijn van mening dat we in een normale dagweek genoeg moeten verdienen om zonder moeite rond te komen! Wij willen daarom een actiecomité op gaan richten om in de toekomst sterk te staan tegen ondernemers en vakbondsleiders. Geïnteresseerd? Help ons dan! Neem contact op met het onderstaande adres - stuur het strookje hiernaar toe op.

Een groep havenarbeiders

(sturen naar: H. de Graaf, Binnenvisserstraat 19, Amsterdam)

NAAM:
ADRES:
BEDIJF:

1020297

Datum: 4 SEP 1970

Bijl.:

1) Zo nodig andere rubricering aangeven.

Distr.: <u>BCP</u>		Bijlage(n):	
Afschr.:		BO: <u>8/DP3</u>	
Datum ontmoeting	Datum rapport	Volgno. Inf. rapp.	Evaluatie

Betreft: Vergadering voor bouwvakkers op het kantoor ANB/NVV, op
 14 augustus 1970.

Op vrijdag 14 augustus 1970 werd op verzoek van MEIS Frederik, geb.17-11-21 ., een vergadering voor bouwvakkers bijgewoond, welke werd gehouden op het kantoor van de ANB/NVV, Nieuwe Boteringstraat 34 te Groningen.

Voor de aanvang van deze bijeenkomst waren ongeveer 55 bouwvakkers op vermeld kantoor aanwezig, terwijl er voor het gebouw nog ongeveer een gelijk aantal stond. Degenen die buiten stonden zeiden niet naar binnen te mogen omdat zij geen lid waren van het NVV.

In de vergaderzaal heerste grote verwarring.

De districtsbestuurder van het NVV, Veldhuis, die maar 3 leden van deze vakbond voor een gesprek had uitgenodigd gaf te kennen de vergadering niet toe te willen spreken. Wel wilde hij een vergadering uitschrijven voor alle leden van de ANB/NVV, te houden op 17 augustus 1970. De aanwezigen gingen hiermee niet accoord.

Er werd geschreeuwd : "Jij kunt wel denken dat je iets te zeggen hebt, maar dan heb je het mis. Wij willen nu vergaderen en daarmee uit".

Veldhuis deelde toen mee wel te willen vergaderen maar dan moest een aanwezige journalist de zaal verlaten. Ook dit namen de aanwezigen niet en uiteindelijk stemde Veldhuis, na ruggespraak met enige tijdens de rumoerige debatten de zaal binnengekomen dagelijkse bestuursleden van de ANB/NVV, afdeling Groningen, toe in een vergadering waarbij ook de verslaggever aanwezig mocht zijn.

Aan Veldhuis werd de vraag gesteld waarom in Amsterdam een werknemer zoveel meer verdiende dan in het Noorden. Veldhuis zei hierop dat men in Groningen ook bedrijven had waar evenals in Amsterdam tussen de f. 207 en f. 230.- per week werden betaald. Hij zei dit te hebben gecontroleerd. Hierop gooiden meerdere aanwezigen hun loonstrookjes voor Veldhuis op tafel om daarmee aan te tonen, dat zij toch beslist geen f. 207 en/of f.230.- per week verdienden.

Na wat loonstrookjes te hebben bekeken zei Veldhuis dat de hier uitbetaalde lonen precies volgens de CAO waren en het de leden hun eigen schuld was dat deze CAO was aangenomen, daar zij nooit op een vergadering kwamen. De bonden willen een CAO niet openbreken en kunnen dan ook niets voor jullie doen.

Na deze woorden van Veldhuis verliep de vergadering, welke ongeveer een uur heeft geduurd.

De stemming in de zaal was duidelijk pro-Meis.

Veldhuis stond heel zwak en de poging om hem voor schut te zetten is volkomen geslaagd.

Onderwerp: Loonacties W.S.W.-arbeiders.

Hierbij moge ik U ontrent acties van arbeiders werkzaam op W.S.W. werkplaatsen het volgende berichten.

Op een op 29 november 1969, in verband met de stakingen in de strokarton gehouden bijeenkomst te Oude Pekela, werd door de "adviseur" van die stakingen, MEIS Frederik, geboren 17-11-21 gezegd, dat men bezig was op een aantal W.S.W. werkplaatsen actiecomitees te vormen. Dit zou volgens MEIS geen kwestie zijn tegen werkgevers doch een zaak van de regering en de gemeenten. Hij zei verder, dat er een methode gevonden zou moeten worden om alles wat de W.S.W. betreft in de belangstelling geplaatst te krijgen.

Op 1 december 1969 werd in het C.J.M.V. gebouw te Groningen een vergadering gehouden van W.S.W. arbeiders. MEIS was uitgenodigd om in die vergadering als spreker op te treden. Daarbij uitte hij in zijn toespraak felle kritiek op de in de W.S.W. werkplaatsen heersende toestanden. Volgens MEIS diende te worden gepleit voor:

- hogere lonen (verhoging gemiddeld f 30,- p
- afschaffing puntenstelsel.
- invoering 40-urige werkweek.
- pensionering op 60-jarige leeftijd.
- vier weken vakantie.
- 8 % vakantietoeslag met een minimum van f 600,
- vol loon bij ziekte, ongeval, regen of vorst.

ACB). 995044
Dept: _____
Datum: 16 APR. 1970
Bijl.: _____

MEIS, die als voorbeeld de een-dag-per-week staking in de strokarton stelde, verzekerde, dat wanneer de eisen niet ingewilligd zouden worden, men niet zou schromen met een staking.

Hij zei toe, de gestelde eisen bekend te zullen maken bij de betrokken gemeentebesturen en bij de kamerfracties.

Er werd besloten om een manifest op alle W.S.W. werkplaatsen te verspreiden (een afschrift van dat manifest werd aan U gezonden op 9-12-1969).

Op 10 februari 1970 werd een door 35 werknemers, werkzaam op de W.S.W. werkplaats "Het Hogeland" te Uithuizen, ondertekende petitie gezonden aan Minister Roolvink, waarin werd aangedrongen op verbetering van hun inkomsten en verkorting van de werkweek tot 40 uur. Van die petitie werd een afschrift gezonden aan de gemeentebesturen van Uithuizen, Uithuizermeeden, Usqurt, Warffum, Middelstum, Antens, Bedum, Stedum en Baflo. In dat schrijven verzoeken zij die gemeenteraden om ondersteuning van hun actie. Bij het aan die gemeentebesturen gezonden afschrift bevond zich een aanbiedingsbrief welke was ondertekend door _____

In bedoelde petitie laten die 35 werknemers Minister Roolvink weten dat ze ten zeerste ontstemd zijn over de door hem aangekondigde, per 1 april 1970 ingaande, sociale verbeteringen voor W.S.W. werknemers, te weten:

- a. een procentgewijze verhoging van de lonen, overeenkomstig die van ambtenaren in overheidsdienst.
- b. verkorting van de arbeidsdag met een kwartier.
- c. verlenging van de vakantie met een dag.

Omdat zij van mening zijn, dat deze toegezegde minimale verhoging van hun loon niet de grote tekorten zal doen wegnemen welke in de laatste jaren zijn ontstaan, dringen ze er bij de Minister op aan de hierna genoemde maatregelen te nemen:

1. aan de werknemers met de laagste inkomens een uitkering te verstrekken van 2 x f 250,-.

2. aan de overige werknemers een uitkering te verstrekken van f 150,-.
3. een 40-urige werkweek in te voeren.

De uit vijf personen bestaande personeelskern van de W.S.W. werkplaats "Het Hogeland" te Uithuizen - het overlegorgaan tussen de ongeveer 140 werknemers en de leiding - distancieerde zich van de aan de Minister gezonden petitie. Die personeelskern zegt, dat de 35 onder die petitie staande handtekeningen zijn verzameld door een C.P.N.-vertegenwoordiger . Dit zou zijn gebeurd buiten medeweten van die personeelskern. Die personeelskern meent, dat een dergelijke actie alleen maar dient om onrust en agitatie op te wekken.

Er wordt door die personeelskern de voorkeur aan gegeven om via de vakbonden en het georganiseerde overleg de wensen voor verbeteringen aan de Minister kenbaar te maken.

Door het dagelijks bestuur van de W.S.W.-werkplaats te Uithuizen werd aan de gemeentebesturen van voornoemde gemeenten, naar aanleiding van de aan Minister Roolvink gezonden petitie, een schrijven gericht.

In dat schrijven zegt dat dagelijks bestuur de waarde van de handtekeningen, gesteld onder de aan de Minister gezonden petitie, sterk in twijfel te moeten trekken. Die handtekeningen zouden zijn verzameld met de vraag: " Wil je graag f 150,- hebben ? Zoja, teken dan even op dit papier."

Verder werd in dat schrijven een overzicht gegeven van de geestelijke en lichamelijke stoornissen waaraan de ondertekenaars van die petitie lijdende zijn en van de lonen welke in de week van 9 - 13 februari 1970 aan de werknemers van die werkplaats werden uitbetaald

Op 20 februari 1970 deelde MEIS op een openbare vergadering van de kiesvereniging in Delfzijl mee, dat een massale protestdemonstratie van W.S.W.-werknemers, in samenwerking met de actiecomités in de strokarton-, aardappelmeel- en steenindustrie zou worden gehouden.

In de maand februari 1970 werd een manifest verspreid waarin de gezamenlijke actiecomités bekend maakten, dat er op 7 maart 1970 een grote demonstratieve bijeenkomst van W.S.W.-werkers in de stad Groningen zou worden gehouden. (een afschrift van dat manifest werd aan U gezonden op 5-2-1970).

Die W.S.W.-demonstratie werd op 7 maart 1970 gehouden in concertzaal de Jong te Groningen. Volgens het Nieuwsblad van het Noorden nam er ongeveer 600 personen aan deel.

MEIS voerde op die bijeenkomst het woord en trad op als adviseur.

Hij hekelde de toestanden op de W.S.W.-werkplaatsen - hij noemde ze middeleeuws - en zei, dat de arbeiders op vrijwillige basis enkele uren moeten kunnen gaan werken op zo'n werkplaats, willen die werkplaatsen aan een sociaal doel beantwoorden. Hij vond een directe loonsverhoging van f 30,- per week niet te veel gevraagd.

Verder zei MEIS: " Als het persé moet, zullen wij er niet voor terugschrikken het tot een staking te laten komen. De mensen uit de strokarton en de aardappelmeel zullen het dan voor de W.S.W.-ers opnemen."

In de maand maart 1970 richtte het afdelingsbestuur van de C.P.N. te Uithuizen zich met een "Open Brief" tot alle plaatselijke politieke partijen, hun raadsfracties en tot de besturen van de drie vakorganisaties. Dat afdelingsbestuur zegt in die brief een onderzoek te hebben ingesteld naar de lonen en de arbeidsverhoudingen op de W.S.W.-werkplaats te Uithuizen (een exemplaar hiervan werd aan U gezonden op 10-3-1970).

Op een op 21 maart 1970 te Oude Pekela gehouden vergadering van de gezamenlijke actiecomités strokarton-, aardappelmeel- en steenindustrie werd besloten om in de maand april 1970 alle actiecomités bij elkaar te laten komen, teneinde eisen te formuleren voor de W.S.W.-werkers.

Bij

Bij een dezerzijds ingesteld onderzoek bleek, dat de basis/minimum uur lonen op de W.S.W.-werkplaatsen zijn:

Loongroep B (beginnelingen)	f 2,26	(maximum f 2,94).
Loongroep 1	f 3,01	
Loongroep 2	f 3,14	
Loongroep 3	f 3,27	
Loongroep 4	f 3,40	

Bij zijn arbeid worden aan de W.S.W.-werknemer punten toegekend voor kwantiteit, kwaliteit, toewijding en aanpassing. Door toepassing van dat puntenstelsel kunnen de uurlonen worden opgevoerd tot:

f 3,42 voor loongroep 1
f 3,56 voor loongroep 2
f 3,71 voor loongroep 3
f 3,86 voor loongroep 4

Alle genoemde uurlonen zijn bruto-uurlonen.

Voor de vaststelling van het uurloon worden echter nimmer meer dan in totaal 20 punten toegekend.

Op de W.S.W.-werkplaatsen wordt $47\frac{1}{2}$ uur per week gewerkt.

Op de W.S.W.-werkplaats te Uithuizen bleken van de 139 aldaar werkzame arbeiders er 71 een aanvullende uitkering te ontvangen.

Over het algemeen zijn de werknemers werkzaam op de W.S.W.-werkplaatsen, zich bevindende in dit rayon, wel van mening dat de lonen, vooral van de minstbetaalden, aan de lage kant zijn. Die lonen moeten volgens hen zijn als in particuliere bedrijven, terwijl de loongroeperen zouden moeten worden opgevoerd. De toepassing van het puntensysteem wekt veelal wrevel op.

Alhoewel men de gestelde eisen over het algemeen wel gerechtvaardigd vindt, wil men verbeteringen echter het liefst tot stand brengen via de erkende vakbonden. Het grootste gedeelte van de werknemers wil zich liever niet voor het politieke karretje van MEIS laten spannen.

Van arbeidsonrust kan tot nu toe niet op die werkplaatsen worden gesproken.

Enkele directies van W.S.W.-werkplaatsen waren van mening, dat de erkende vakbonden meer moeten doen voor de W.S.W.-werknemers. Zij noemden de beloning verouderd.

Door de Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid zijn inmiddels de hierna genoemde verbeteringen voor W.S.W.-werknemers aangebracht:

- gelijktrekking van het minimumloon met het in het bedrijfsleven geldende minimumloon voor werknemers van 24 jaar en ouder (met terugwerkende kracht tot 1-2-1970).
- een verkorting van de arbeidstijd tot $8\frac{1}{2}$ uur per dag ($42\frac{1}{2}$ uur per week), ingaande 1-4-1970 .
- 95 % doorbetaling van het werkelijk verdiende loon bij onwerkbaar weer (voorheen van het basisloon), met terugwerkende kracht tot 1-1-1970.
- vanaf 1-1-1970 verhoging van het aantal verlofdagen met één dag.

I.D. R.P. Groningen,
25-3-70.

DE CPN-AGITATIE IN DE GRONINGSE BOUWVAK.

Tijdens de vergadering van het "Actiecomité Bouwvak Groningen" op 10 juli j.l. moest F. MEIS zich veel moeite getroosten om te voorkomen dat op maandag, 13 juli 1970, op de "Nedam"-objecten gestaakt werd. Vooral de eveneens aanwezige vertegenwoordigers van de diverse bouwplaatsen wilden "een voorbeeld stellen" door een staking van onbeperkte duur, als antwoord op de weigering van "Nedam"- en "Dinkla"-directies met het actiecomité te onderhandelen. Na discussie werd besloten accoord te gaan met het voorstel van MEIS op dinsdag, 14 juli a.s., een openbare vergadering te beleggen. In deze vergadering zal beslist worden of de daarop volgende dag gestaakt zal worden op een "Nedam"- en een "Dinkla"-object.

Duidelijk werd, dat MEIS aan zijn onderhandelingspositie t.o.v. de werkgevers geen ernstige schade wil berokkenen, want als argument niet op dinsdag a.s. in staking te gaan op het door hem gesuggereerde bouwwerk, stelde MEIS, dat op het betreffende object op die dag beton gestort moet worden "wat in ieder geval dient door te gaan".

MEIS zegde toe op maandag, 13 juli 1970, met de circa veertig arbeiders van het "Dinkla"-object te gaan spreken.

De inzameling t.b.v. de stakingsactie leverde tot vrijdag, 10 juli j.l., een totaal-bedrag van f 4.093,- op. Hierdoor was v.w.b. de staking van 8 juli j.l. een maximale uitkering van f 20,- per gehuwde en f 18,- per ongehuwde kostwinner verzekerd. Voor gehuwden met kinderen is per kind f 1,- beschikbaar. In aanmerking komen circa tweehonderd bouwvakarbeiders.

Telegrafische betuigingen van solidariteit werden ontvangen van twee Amsterdamse bouwobjecten en per brief van M. JANSEN, voorzitter van de communistische Algemene Bond van Werkers in het Bouwbedrijf (ABWB), en van B. van der KUYL, voorzitter van het door communisten geleide "Amsterdams Bouwvak Comité" (ABC).

13 juli 1970.

Dit exemplaar bestaat uit 2 blz.

De CPN-agitatie in de Groningse bouwvak

In de tweede week van mei j.l. werden de CPN-ers werkzaam op Groningse bouwobjecten geconvoceerd voor een vergadering op 16 mei 1970 o.l.v. F.MEIS. Volgens MEIS was de tijd rijp om een actiecomité te vormen, omdat hem gebleken was dat de aannemers bij enige druk bereid zouden zijn forse loonsverhogingen te betalen. Besloten werd, dat de zes aanwezige CPN-ers het "Actiecomité Bouwvak Groningen" zouden vormen en een manifest zouden verspreiden, waarin o.m. de eis gesteld werd de lonen op te trekken tot het z.g. "Amsterdamse tarief" (zie bijlage). Op 8 juni j.l. vergaderde het (inmiddels tot 10 leden uitgegroeide) actiecomité wederom o.l.v. F.MEIS. Hij bracht verslag uit over de bezoeken, die hij en H.M.NIEMEIJER in de voorafgaande dagen aan de bouwobjecten hadden gebracht en concludeerde dat de tijd nog niet rijp was voor grote stakingen en dat de actie "net als in de strokarton" gevoerd moest worden. MEIS adviseerde de bouwvakarbeiders per manifest op te roepen voor een vergadering op 17 juni

De circa 300 aanwezigen op de vergadering van 17 juni j.l. werden door MEIS voorgelicht over de verschillen in beloning voor hetzelfde werk in Amsterdam en Groningen. Hij riep op tot vorming van actiecomité's per bouwobject en zegde toe met de werkgevers te gaan praten. Indien hij geen succes had zouden de bouwvakarbeiders opnieuw bijeengeroepen worden voor nader beraad.

Op 22 juni vergaderde MEIS met het (thans 18 leden tellende) actiecomité, waarbij hij opnieuw stelde dat, als de werkgevers niet wilden praten over loonsverhoging, weer een grote demonstratieve vergadering zou plaatsvinden. Hij herhaalde een eerder gedane uitspraak, dat het hem niet verstandig leek "de bouwvakkers nu al aan te zetten tot een staking".

Op 30 juni vond de tweede openbare vergadering van bouwvakarbeiders te Groningen plaats. In deze vergadering formuleerde MEIS de concrete eisen. Op zijn voorstel werd besloten drie delegaties te vormen, die met de directies van de drie grote bouwondernemingen te Groningen zouden gaan onderhandelen en op de vergadering van 7 juli verslag uitbrengen. Over de bouw-CAO stelde MEIS, dat deze "van

toeslagen aan elkaar hangt. Die toeslagen moeten uurlonen worden. Daar moet een landelijke actie van gemaakt worden."

Op 7 juli werd in een massaal bezochte vergadering verslag uitgebracht door het actiecomité. Reeds van de aanvang der vergadering af bleek een grote "actie-bereidheid" onder de circa 700 bouwvakarbeiders. Het voorstel van het actiecomité om - als antwoord op de weigering van de directie van de "Nedam" het actiecomité te woord te staan - in staking te gaan, ontmoette algemene bijval. "Actieleider" MEIS stelde daarop voor "voorlopig" alleen op twee "Nedam"-objecten te staken en de volgende dag (i.c. 8 juli 1970) te beslissen of er doorgedaan wordt met staken.

Bij afsluiten van dit rapport bestond de verwachting, dat de staking bij de "Nedam" op 9 juli 1970 beëindigd wordt.

8 juli 1970.

Dit exemplaar bestaat uit 1 blz.

CPN-agitatie in de Groningse bouwvak

In de vergadering op 8 juli 1970 van "Actiecomité Bouwvak Groningen" met de stakers op de "Nedam"-objecten werd besloten de volgende dag weer aan het werk te gaan. Voorts werd besloten op vrijdag, 10 juli a.s., een vergadering van alle Groningse bouwvakarbeiders bijeen te roepen om verdere actieplannen te bespreken.

Naar verluidt zal het actiecomité voorstellen op dinsdag, 14 juli a.s., op enkele "Dinkla"-objecten in staking te gaan.

9 juli 1970.

Bijlage bij brief no.: 1.014.110.
aan de bouwvakarbeiders, werkzaam in de stad Groningen.

Collega s.

Reeds lange tijd heerst er ontevredenheid onder de bouwvakkers over de lonen en arbeidsvoorwaarden.

O.a. over het feit, dat de lonen in de bou, in het Noorden aanzienlijk achtervliggen ten aanzien van het Westen van het land.

Om hier verbetering in te brengen, zijn er een aantal bouwvakkers van verschillende objecten bijeen geweest.

Op deze vergadering is een breed actiecomité gevormd.

Wij hebben besloten in overleg met andere actiecomité s en adviseur F.Meis, de volgende eisen aan de bouwvakarbeiders voor te leggen.

1 Betaling van minimaal 5 reizen voor iedereen, ook voor hen die in de stad wonen.

2 Een drastische verhoging van de tarieven.

Als eerste stap stelt het actiecomité zich ten doel, te komen tot een loonsverhoging van ongeveer f 35.- per week.

Wij roepen u op om per object actiecomité s te vormen, om de strijd voor het verhogen der lonen, in samenwerking met ons te leiden.

Indien nodig, zal het actiecomité een vergadering voor alle bouwvakkers die in de stad werken, uitschrijven.

Ter vergelijking publiceren we de lonen die vanaf 1-1-1970 in Amsterdam betaald werden.

Deze gelden ook praktisch voor de opperman.

Lonen in Amsterdam

42 1/2 uur keer f 7,10	f 174,24
60% tariefverdiens	f 104,54
Dienstjarentoeslag	f 3.-
reizen	f 20,50
1/10 waarde vak.zegel	f 24,69

f 326,97

f 107,22

219,75

Inhoudingen

Pfemie ziektewet	f 4,09
Premie W.W.	f 3,11
W.A.O. premie	f 4,25
Ziektefondspremie	f 9.-
Loonbelasting volgens witte tabel	f 30,03
A.C.W. en A.W.W.	f 32,05
6/10 vak.zegel	f 24,69

f 107,22

Netto er bij;

Laarzenvergoeding	f 1,50
Kledinggeld	f 3.-
Gereedschappgeld	f 2,50
Bronfietsverg.	f 3,75

10,75

Netto loon f 230,50

Collega s.

In vele bedrijven zijn reeds aanzienlijke loonsverhogingen bereikt onder leiding van actiecomité s.

Dit is ook nodig en mogelijk in de bouw.

WIJ ROEPE U ALLEN DAN OOK OP;

STRIJD MENSEEZIND VOOR VERHOEGING VAN ONS LOON!!!!

Mei 1970

Het actiecomité.

VERBINDING 54.

No. 908/70

Bijlagen :

Onderwerp : 'Staking bouwvakarbeiders'

/X

ACD/ 1014970
Dupl. _____
datum: 15 JULI 1970
Bijl.: 2

De ontevredenheid die er sinds enige tijd heerst onder de bouwvakarbeiders, werkzaam in de stad Groningen, heeft op woensdag 8 juli 1970 geleid tot een staking op een tweetal bouwobjecten van de N.V.Nedam (Nederlandsche aanneming maatschappij, voorheen Firma H.F.Boersma).

Hiertoe werd besloten op een zeer druk bezochte actievergadering van bouwvakarbeiders, welke op dinsdag 7 juli 1970 in het gebouw 'Ons Belang' aan de Zaagmuldersweg te Groningen werd gehouden.

Op deze vergadering welke werd bijgewoond door :
MEIS, Frederik geboren 17-11-'21 (bekend) en
NIEMEIJER, Hindrik Meindert geboren 19-11-'26 (bekend), werd o.m.door eerstgenoemde het woord gevoerd.

De objecten waar werd gestaakt waren de vrouwenkliniek en het zusterhuis op het terrein van het Stads- en Academisch Ziekenhuis te Groningen en het practicum gebouw van de Rijksuniversiteit op de Paddepoel te Groningen.

Bij deze staking waren in totaal 237 werknemers betrokken t.w. 143 op het eerstgenoemde object en 94 op het laatstgenoemde. Op beide objecten waren geen werkwilligen.

De staking, die een zeer rustig en ordelijk verloop had werd op donderdag 9 juli 1970 bij de aanvang van de werktijd beëindigd.

Op de dag van de staking werd 's-morgens een 'stakersvergadering' gehouden in het gebouw 'Ons Belang'. Deze bijeenkomst stond onder leiding van F.Meis, die zich bij de aanvang van de staking onder de postende arbeiders bevond.

Door enkele postende arbeiders werd een pamflet verspreid onder hun collega's.

Door de erkende vakbonden werd geen bemiddeling verleend. Door een aantal leden van het 'Actiecomité Bouwvak Groningen' werden in de week voor de staking besprekingen gevoerd met een delegatie van de directie van de N.V.Nedam, rayon Groningen.

13 juli 1970.

VERBINDING 54.

No. 985/70.

Bijl.: 4.

Onderwerp: 'Gesprek met vakbondsbestuurders i.v.m. de acties in de bouwbedrijven'.

ACD/	1016270
Dupl.	_____
Datum:	2 8 JULI 1970
Bijl.:	4

Naar aanleiding van de spanningen aan het loonfront en de gevoerde acties in het bouwbedrijf te Groningen, heeft een gesprek plaatsgevonden met een tweetal bestuurders van de erkende vakbonden.

Hierbij bleek dat de door het 'Aktiecomité Bouwvak Groningen' gevoerde acties door hen nauwkeurig worden gevolgd.

De eisen die door dit 'Aktiecomité' worden gesteld, noemen zij volkomen onaanvaardbaar.

Zij hebben besprekingen gevoerd met o.a. alle grote bouwonderneemers in de stad Groningen en zijn van mening, dat deze alle mogelijkheden welke de C.A.O.-bouwvak hun bood voor de werknemers hebben verwezenlijkt.

Op 15-7-70 hebben zij vergaderd met het 'Provinciaal Bestuur de gezamenlijke georganiseerde bouwvakpatroons in Groningen en Drente'.

Tijdens deze vergadering hebben wij uitdrukkelijk gesteld, dat de bouwvakpatroons zich aan de geldende C.A.O. moeten houden. Mochten deze daarvan gaan afwijken, dan kan men er op rekenen dat de erkende vakbonden zich tegen hun zullen keren.

Het 'P.B' bestuur heeft de vakbondsbestuurders alle medewerking toegezegd, doch daarbij de opmerking gemaakt dat niet alle bouwvakpatroons zijn georganiseerd.

Volgens één van de vakbondsbestuurders zouden in de week van 20 tot 25 juli 1970 twee vooraanstaande CPN'ers uit Amsterdam naar Groningen komen om eventuele onverhoedse acties van het 'Aktiecomité Bouwvak Groningen' te voorkomen, zulks i.v.m. de afwezigheid van Frederik MEIS, die dan reeds met vakantie is. Hij had dit gehoord van een collega uit Amsterdam.

Bedoelde CPN'ers zouden zijn: M. Jansen en F. Eberhard.

Bedoelde vakbondsbestuurders zeiden verder te hebben vernomen, dat sinds de door het 'Aktiecomité Bouwvak Groningen' gevoerde acties, de arbeidsprestaties bij de grote bouwondernemingen in Groningen zijn gedaald.

Overhandigd werden een drietal vraaggesprekken tussen de RONO e o.a. J. Veldhuis, districtsbestuurder van de ANB/NVV voor Groningen en Drente, en een schrijven van de 'Stichting Provinciaal Bestuur 'P.B'', gericht aan de directies van de bouwbedrijven in Groningen en Drente. (Gaan als bijlagen hierbij).

24-7-70.

1016270

STICHTING PROVINCIAAL BESTUUR „P.B.”

der gezamenlijke georganiseerde
Bouwwakpatroons in Groningen en Drenthe

HERESINGEL 19
GRONINGEN - Tel. 050-2 09 44

Aan de Directies van de bouwbedrijven in
Groningen en Drenthe.

Bankrekening:

Amrobank n.v., nr. 44.67.01.408
Gr. Markt 22 - Groningen
Ned. Middenstandsbank n.v.,
nr. 66.98.13.087
Heresingel 4 - Groningen

Gironummer: 89 83 25
t.n.v. Stichting Prov. Bestuur „P.B.”
Groningen

GRONINGEN, 8 juli 1970.

Mijne Heren,

Het zal U niet onbekend zijn, dat momenteel aan het loonfront geweldige spanningen worden opgewekt. Het waren steeds de vakbondleiders, die trachtten alle mogelijkheden, welke de CAO hun bood, voor de werknemers te verwezenlijken. Dit echter mogen wij beschouwen als een onbetwistbaar recht.

Thans echter worden door derden eisen gesteld, welke ver uitgaan boven de Collectieve Arbeids Overeenkomst en waar onze bedrijven zich slechts kunnen richten op de hun bekende lonen en prijzen, tasten deze eisen de bestaansgrond van onze bedrijven aan. Dit kunnen en mogen wij niet tolereren. Het kan niet, omdat het welzijn van ons bedrijf hier in het geding is. Het mag niet vanwege de door de overheid vastgestelde normen.

Gezien deze situatie stellen wij nauwlettend toe te zien, dat niemand een werknemer tot zich trekt, dan welke is voorzien van een geldig ontslagbewijs.

Nu diverse bedrijven in moeite komen, dient U thans solidair te zijn. Wij willen door publiciteit en verder alle ten dienste staande middelen een ieder bestrijden, die meent zich niet te moeten houden aan de bestaande CAO.

Mijne Heren, laat nu eens zien, dat wij in deze noodsituatie allen achter dit streven staan.

Het gaat om Uw collega's, maar vooral ook om Uw eigen bedrijf. Ons kantoor is voor U beschikbaar. Meldt Uw moeilijkheden en sta pal.

Provinciaal Bestuur P.B. der
gezamenlijke georganiseerde
bouwwakpatroons in
Groningen en Drenthe.

P.S. Nadere inlichtingen omtrent werknemers van N.V. Nedam te Peize, welke heden deelnemen aan een wilde staking, kunnen door ons worden verstrekt.

vraaggesprek tussen hr.Reinders(RONO) en de heren J.Veldhuis en J.v.d.Plas, resp. districtsbestuurders van de ANB, werkzaam in Groningen en Drenthe en in Zuidholland inzake staking van bouwvakkers te Groningen op 8 juli 1970.
Eveneens aan het woord de heer Volkers van de NEDAM.

Inleidende woorden van RONO: Ongeveer 300 bouwvakkers in de stad Groningen hebben het werk vandaag neergelegd. Het werk ligt stil op het terrein van het academisch ziekenhuis en op het universiteitscomplex in aanbouw in de stadswijk Paddepoel.

Vandaag zijn 250 bouwvakkers op bouwobjecten van de aannemersmaatschappij NEDAM, in de stad Groningen, voor 24 uur in staking gegaan. De eis van de bouwvakkers is een loonsverhoging van f50,- bruto per week. Voor wat betreft het standpunt van de vakbonden en van de ondernemers heeft Jan Reinders gesprekken met resp. de heer Veldhuis van de ANB en met de heer Volkers van de NEDAM.

Hr.Reinders: "Waarom, mijnheer Veldhuis, staat de bouwbedrijfsbond niet achter de eisen van de stakers?"

Veldhuis: "Omdat deze zaak niet reëel is. Men heeft ons nooit benaderd, nooit met ons over gesproken. Wij hebben al die tijd gezegd en we hebben zelfs in Hoogezand een vergadering gehad met 80 man personeel of kernleden-. Jongens we hebben eruit gehaald wat erin zit, wij kunnen de CAO niet openbreken en we kunnen alleen dus de 5% spreidloon en als er over tarieven wat te zeggen is, kunnen we over praten, dus, de hele aktie is een stuk demagogie van Fré Meis."

Hr.Reinders: "Gaat u wel iets doen?"

Hr.Veldhuis: "Wij gaan op het moment niets doen. Als men behoefte heeft aan een ledenvergadering, de leden van de drie erkende bonden, en men komt bij ons dan zijn wij bereid met alle leden van de erkende bonden te vergaderen en wel op korte termijn als men daar behoefte aan heeft."

Hr.Reinders: "U zei zo even, de eisen zijn niet reëel. Ik bedoel hier speciaal de f50,- verhoging die de stakers willen hebben in vergelijking met het westen."

Veldhuis: "De f50,- verhoging, die vraag ik niet omdat ik geen gift wil vangen van de werkgever. Als ik een produktie maak en ik heb die produktie gemaakt en ik zou 60 of 70% verdiend hebben, zou ik het willen hebben, zou ik het willen hebben als bouwvakarbeider, maar ik vraag geen gift en dus met het westen is niet reëel. En toevallig heb ik een collega die hier nu bij mij zit, die dit kan bevestigen. Je kunt deze zaak ook overtrekken. Maar ik behoud mij liever het standpunt van het westen voor mij. Laat mijn collega daar maar eens over praten".

Hr.Reinders: "De heer v.d.Plas, hoe zijn de lonen in verhouding met het westen".

v.d.Plas: "Nou het is dus, als je o.m. stelt, dat de lonen ver achter liggen bij het westen, dan is maar de vraag welke categorie bedoel je daarmee? Hr.Reinders "het gemiddelde". Hr.v.d.Plas: Het gemiddelde? Dan dacht ik dat in het westen inderdaad een aantal ondernemingen zijn waarin de lonen zoals dus die hier op dit moment betaald worden, zoals ik begrepen heb van f190,- tot f200,- netto, uitgaande van een gezin met 2 kinderen, dat dan ook in het westen van het land daar zowel voorkomt. Alleen moeten we oppassen door te gaan veronderstellen dat dat dan geen usance is, want het is even gemakkelijk een aantal ondernemingen, ondernemers als voorbeeld te stellen waarin de lonen zelfs in het

westen van het land ten aanzien van de vaklieden ook nog wel daar beneden liggen."

Hr. Reinders: "Als nu toch blijkt dat een ondernemer overstag gaat, bent u dan niet bang dat weer de vakvereniging, net zoals bij de strokarton is gezien, haar gezichtsverlies..."

Hr. Veldhuis: "Als de werkgevers dit zouden doen dan zouden ze dus de hele onderhandelingspositie, dus op een ander vlak, dan komt de onderhandelingspositie op een heel ander vlak en dan wil ik u wel zeggen, dat dan de werkgevers niet met ons klaar zijn, omdat we dan dus --- dat blijkt --- dat die ondernemers ons al die tijd hebben voorgelogen. dat het wel anders kan. Maar ik ben ervan overtuigd dat, wil men dit anders doen, dan zal men het tarief regeren meten tarief moeten hebben en dan betekent het nog geen f50,- dus ik zie geen kans en ik dacht dat de werkgevers dat ook niet zagen om dus klakkeloos f50,- aan elke werknemer te geven. Ik zie dit niet. Ik zie geen oplossing hierin nog."

Hr. Reinders: "Ik zeg nogmaals een vergelijking met de strokarton, ook daar wilden de vakbonden zich er eerst niet mee bemoeien. Later zijn ze toch overstag gegaan en hebben zich er mee bemoeid om gezichtsverlies te voorkomen. Gaat u dat ook doen?"

Hr. Veldhuis: "Nee, wij willen geen gezichtsverlies hebben! Wij niet. Wij willen dus, als de mensen met ons willen vergaderen en men gaat op korte termijn, dan zijn wij bereid als de mensen, die dus een beroep op ons doen, met hun te gaan praten, alle fouten of alle dingen op te nemen, die dus volgens hen fout zijn en dan in de CAO, als dat individueel is. kunnen wij over individuele zaken praten maar niet meer over f50,- schoon erbi. Dat is onmogelijk!" Hr. Reinders: "U gaat er zelf niet achter staan?"

Hr. Veldhuis: "Nee! Ik denk er niet aan!"

Gesprek met onderdirecteur van de NEDAM hr. Volkers.

Hr. Reinders: "Mijnheer Volkers u bent onderdirecteur van de NV NEDAM, het bedrijf waarvan op het ogenblik zo'n 250 mensen in Groningen staken. Kwam deze staking voor u onverwachts?"

Hr. Volkers: "Nou die was in feite, laten we zo zeggen, aangekondigd."

Het actiecomité waarmee we een bespreking mee gehad hebben, die hebben door laten schemeren, als dus hun eisen niet ingewilligd zouden worden, dat ze tot actie overgaan en dan denk je wel iets in die geest. Hr. Reinders: "Die eisen, de eis is eigenlijk zo'n f35,- schoon méér in de week, kunt u daaraan tegemoet komen?"

Hr. Volkers: "Op geen enkele manier. Het is, deze f35,- gaat rechtstreeks boven de geldige CAO uit, d.w.z. de overeenkomst tussen de werknemers en werkgevers. Die kan dus niet eenzijdig verbroken worden. "Hr. Reinders: "Binnen deze CAO is niets meer mogelijk?"

Hr. Volkers: "Nee, dit is ook helemaal uitgezocht, zowel met de erkende vakbonden als door de mensen onder onze werknemers die dus hier een bespreking hebben gehad. Maar binnen deze CAO al het wat erin zit, dat is er uit gehaald." Hr. Reinders: "Men wil dus boven de CAO uitkomen?" Hr. Volkers: "Ja." Hr. Reinders: "Is daar geld voor?" Hr. Volkers: "Geld is er ook niet voor. Het is zo dat de winstmarges bij het aannemersbedrijf dermate klein zijn, dat die mogelijkheid er niet is. En de andere kant laatste geldige risicoregeling ook de mogelijkheid niet open om deze eisen die dus niet gesteund worden door erkende of officiële loonsverhogingen, dat die doorberekend mogen worden." Hr. Reinders: "Nu zijn er hier in het noorden nog twee bedrijven waar een staking dreigt, n.l. de firma Dinkla en de firma Knoop en Giesen, hebt u daar ook contact mee?" Hr. Volkers: "Alle in Groningen werkende aannemers hebben onderling contact en houden voeling over de, ... wat er te doen is en wat er aan de hand is." Hr. Reinders: "Er bestaat eenstemmigheid?"

Hr.Volkers:"Volledige eenstemmigheid. Er is geen enkele die dus af zal wijken van de huidige CAO." Reinders:" Nu hebt u te maken met Fré Meis, die ook de staking bij de strokarton heeft geleid en die heeft gewonnen. Bent u daar niet bang voor?" Hr.Volkers:"Nou in feite, te maken met Fré Meis ..., in feite niet. Fré Meis, die man die helemaal buiten het bouwvak staat en kan dus als zodanig ook geen inbreng hebben in deze bedrijfstak." Hr.Reinders:" Maar hij is toch adviseur!" Hr.Volkers:"Niet van de erkende vakbonden en wij praten dus alleen maar met erkende vakbonden. Bovendien is een bedrijfstak met 250.000 werknemers, zoals het bouwvak is, heel iets anders als een strokartonfabriek met een veel minder aantal werknemers, immers." Hr.Reinders:" Dat zegt, dacht ik, nog niet zo erg veel. Als deze, een grote groep van deze 250.000 mensen samengaan?" Hr.Volkers:"Wat noemt u een grote groep? 250 of 250.000, dat is in wezen nog niet veel en hoeveel van deze 250 zijn meelopers geweest, die wel eens een vrije dag willen hebben?" Hr.Reinders:" U bent niet bang dat deze groep van 250 zich uitbreidt?" Hr.Volkers:"Nee, daar ben ik zeker niet bang voor." Hr.Reinders:" Hebt u daar redenen voor?" Hr.Volkers:" Al onze werknemers, die zijn al jaren bij ons in dienst. Er zijn erbij, zeker de helft, die al meer dan 5 jaar bij ons in dienst zijn en dit zijn mensen, die echt het bedrijf niet zo snel in de steek zullen laten." Hr.Reinders:" Toch hebben ze het nu gedaan!" Hr.Volkers:"Ik heb al gezegd, meelopers met een zonnige dag."

Laatste nieuws van de RONO over de staking: (8-7-70: 18.30 u)

... dat is, dat de volgende week dinsdag opnieuw besprekingen tussen het aktiecomité en de betrokken ondernemers plaats zullen hebben. Als er geen overeenstemming wordt bereikt dan overweegt - volgens geruchten - het aktiecomité om na de bouwvakvakantie de bouw in het gehele noorden stil te leggen.

D.v.d.Meulen,
8-7-70: 20.00 uur.

Leden Team Noord.

Hierbij - in haast - de letterlijke tekst van het vraaggesprek tussen RONO (hr.Reinders) en twee van onze collega's (ANB) +RONO en onderdirecteur van de NEDAM inzake het bouwconflict in Groningen.

D.v.d.Meulen.

Uitzending RONO, d.d. 15-7-70 (plm. 18.30 uur)

Een 150 bouwvakkers hebben vandaag op drie projecten in Groningen het werk neergelegd. Gisteravond werd op een vergadering besloten opnieuw tot een eendaagse staking over te gaan, een taktiek die de werkgevers zou moeten dwingen de lonen van de Groninger bouwvakarbeiders te verhogen met bruto f.50.- Het betreft hier een wilde staking en de vraag is natuurlijk, wat de erkende vakbonden nu gaan doen. Jan Hof in gesprek met de heer Veldhuis, distr. best. van de ANB.

Veldhuis: Wij doen op het moment, mijnheer Hof, niets. Wanneer de leden dus naar hun afdelingsbestuur gaan en met name de leden van de afdeling Groningen, en ze wensen een vergadering, zijn wij bereid op de vergadering te komen.

Hr. Hof: Moet het initiatief van de leden zelf uitgaan?

Veldhuis: Nou kijk eens, we kunnen op het ogenblik niets doen, want ze hebben dus acties ondernomen zonder dus het afdelingsbestuur of zonder dus de bestuurders er van in kennis te stellen, dus wij hebben geen behoefte om de leden nu op te roepen.

Hof: Loopt u daar mee niet het gevaar, dat het een prestigekwestie gaat worden? Veldhuis: Dacht ik niet. Ik dacht als de leden hun gezonde verstand weer zouden gebruiken en ze zouden dus bij het afdelingsbestuur komen en we zouden de zaken met elkaar nuchter en zakelijk bespreken, dan geloof ik niet, dat hier een meningsverschil zou ontstaan tussen de leden en de bestuurders.

Hof: Wanneer nu blijkt, dat de acties worden voortgezet, het is nu de 2e., en het ziet er naar uit, dat straks de vakanties voorbij zijn -voor de vakanties zal er niet zo erg veel gaan gebeuren -dat men door blijft prikken op dit gebied, dan zullen de vakbonden toch iets moeten doen, want de ontevredenheid wordt uiteraard wat groter en bovendien zou men de vakbonden kunnen verwijten, dat men niet actief genoeg is. Veldhuis: Daar zullen wij dus vandaag over praten, want wij hebben vandaag bondsbestuursvergadering en wij aan met elkaar dus deze zaken bespreken. Van wat hier in Groningen dus plaats vindt en ik kan op het moment dus nog niks zeggen, wat wij dus zullen gaan doen. Hof: Om hoeveel aangesloten leden van vakbonden gaat het hier bij de bouwvakkers in Groningen? Veldhuis: Dat is niet te peilen. Wij hebben dus in de afdeling Groningen zo'n 1400 leden, daar zitten dus bouwvakkers, daar zijn schilders, stucadoors in. Wij hebben in de provincie totaal voor de ANB hebben we ruim 8000 leden. Ik kan niet beoordelen hoeveel leden hier dus in de stad Groningen op het moment meedoen aan de staking. Hof: Heeft de vakbond voldoende greep op de bouwvakkers? Veldhuis: Dat weet ik niet, onze besturen klagen steeds, kwamen de leden nu maar op onze ledenvergadering. Elk jaar hebben wij een CAO en als wij dus de CAO afsluiten dan worden de ledenvergaderingen bijeengeroepen en de klacht van onze bestuurders is steeds ja, onze leden laten ons in de steek, ze komen niet. Hof: Bent u nog van plan om via bepaalde wegen, misschien bepaalde omwegen, de leden te activeren om toch naar te proberen vergaderingen uitgeschreven te krijgen? Veldhuis: Dat zal dus vandaag worden beoordeeld met het bondsbestuur. Wij zullen deze zaak dus bekijken. En dan zullen de leden er wel van horen.

D.v.v.Meulen
15-7-70

Uit "Dingen van de dag" d.d.15 juli 1970

....partijen min of meer in gebreke bleven, staan de partijen nu werkelijk nagelvast tegenover elkaar. Meis bemoeit zich nu met de bouwvakkers waarvan hij vindt dat ze een duidelijke loonachterstand hebben t.o.v. hun collega's in het westen. Vandaag houden zijn bouwers weer eens een 24uurs staking. De bouwbedrijfsbond van het NVV, die is het er geheel mee oneens en vindt dat er helemaal geen loonachterstand is. In de vandaag verschenen NVV-bladen zegt distr.bestuurder Jan Veldhuis zelfs dat er in het algemeen geen achterstand is in het noorden/dat de noordelingen eens moeten ophouden met dat eeuwige gezeur over achterlopen. Metselaars -zo blijkt uit het artikel- verdienen in de stad Groningen tussen de f. 200.- en f. 270.- per week en dat ligt gemiddeld niet lager dan in het westen. Afgezien van het feit dat deze cijfers door Veldhuis nu drukrouten genoemd worden en dat het loon maximaal f- 207.- ~~max~~zo zijn, is het allemaal nogal geruststellend voor het noorden. Blijft natuurlijk de beschuldiging van Meis, dat het niet waar is. Wim Kaiser in gesprek met de heer Veldhuis.

/ en

.....(Veldhuis)....ook in het westen en het zuiden er zijn... zijn er objecten in noordholland waar men misschien meer betaalt, maar die zijn er dus ook in Rotterdam, maar ~~in~~ misschien ook wel in Overijssel.

Kaiser: U zegt dus dat Fré Meis liegt ! Veldhuis: Ja. Fré Meis liegt dus want hij kan niet met cijfers komen, hij kan alleen dus zeggen in Amsterdam wordt dus dat en dat loon betaald ik kan ook dus zeggen in dat en dat gedeelte van Drenthe en in dat en dat gedeelte van Groningen wordt ook dat en dat loon betaald. Dus hij/niet met cijfers komen, hij liegt.

/ kan
/Veldhuis:

Kaiser: U heeft ook geen kant en klare cijfers. /Nee. ik heb geen kant en klare cijfers omdat je die niet hebt, want dan zou je ze van de werkgevers moeten hebben, dan zou je van elke werkgever dus de loonbetaling moeten weten. Kaiser: Als de lonen in het noorden en het westen inderdaad helemaal parallel lopen, wil dat dan niet zeggen dat elders in het land ook stakingen zullen uitbreken ? Wanneer de Groninger werkgevers aan de eisen van de stakers tegemoetkomen ? Veldhuis: Ja, daar wil ik u wel toegeven, want als dus de heer Meis, als hier in Groningen, in de stad, de werkgevers f.50.- bruto meer zouden betalen, dan geeft dat voor ons een reden dus en dus ook voor de werknemers elders om te zeggen, het kan wel, wij gaan dus ook onze eisen stellen. Dat zou repercussies hebben voor het hele land. Kaiser: Mijnheer Veldhuis, u zegt concreet, de arbeidsonrust in het noorden is niet op feiten gebaseerd, wat dan gelijk wil zeggen, dat de heer Meis deze arbeidsonrust zou suggereren om er zelf beter van te worden. Zie ik dat juist ? Veldhuis: Ja, de heer Meis dus die is er op uit om de politieke partij, de CPN, hier winst te laten halen en is voor zijn eigen er op uit. Hij doet hier de arbeiders geen dienst mee, hij is voor zichzelf op pad.

D.v.d.Meulen
15-7-70

ACD/ 1016348

Dupl.

Datum: 28 JULI 1970

Bijl.:

1) Zo nodig andere rubricering aangeven.

Distr.: <i>BCP.</i>			Bijlage(n):
Afschr.:			BO: <i>81109</i>
Datum ontmoeting	Datum rapport	Volgno. Inf. rapp.	Evaluatie
		1	

Betreft: 'Bijeenkomst 'Aktiecomité Bouwvak Groningen' op 17-7-70 in het gebouw 'Ons Belang' te Groningen'.

Op vrijdag 17-7-70 vond er een bijeenkomst plaats van het 'Aktiecomité Bouwvak Groningen' in het gebouw 'Ons Belang' aan de Zaagmuldersweg te Groningen.

Deze bijeenkomst werd gehouden voor het innemen van steunlijsten en daarmee opgehaalde gelden.

Aanwezig waren:

12 leden van het 'Aktiecomité'.

MEIS Frederik, geb. 17-11-21, , en enkele anderen.

Afgerekend werd een totaal bedrag van f 1700.-.

Dit geld werd afgedragen aan de penningmeester van het 'Aktiecomité'

Door het lid van het 'Aktiecomité' werd f 25.- afgedragen.

Hij had die avond met een ander lid van de CPN, afd. Groningen, gecollecteerd in de Oosterparkwijk te Groningen.

Afgesproken was dat er op vrijdag 17-7-70 door leden van de CPN, afd. Groningen, gecollecteerd zou worden in voornoemde wijk, onder leiding van

Buiten was slechts één man komen opdagen. Ook liet verstek gaan.

Binnenkort zal er kascontrole worden gehouden door de kascommissie. Hiervoor zijn twee leden van het 'Aktiecomité' aangewezen, w.o.

Zij zullen hiervan verslag uitbrengen, waarvan mededeling zal worden gedaan in het eerstvolgende door het 'Aktiecomité' uit te geven manifest.

Als nieuw lid van het 'Aktiecomité' trad toe:

, werkzaam bij de 'Bouwonderneming Noord Nederland N.V.', kantoor Zuiderpark 10 te Groningen.

De op 15-7-70 door het 'Aktiecomité Bouwvak Groningen' georganiseerde staking op een drietal bouwwerken te Groningen was volgens MEIS goed verlopen.

Over het feit, dat een gedeelte van de bouwvakarbeiders werkzaam op het object van 'Dinkla' aan de Zonnelaan niet heeft gestaakt, doch die dag op een ander object heeft gewerkt, heeft hij met geë woord gesproken. Wel zei hij het een vorm van solidariteit te vinden, dat de arbeiders van het 'Technisch Bureau Van Mal en Rump

werkzaam op het object van 'Dinkla' aan de Zonnelaan op de dag van de staking, 15-7-70, niet op dit object hadden willen werken en naar een ander object waren gegaan.

(Door de directie van 'Dinkla' was met de uitvoerders van andere werken op dit bouwwerk overeengekomen, dat daar op de dag van de staking niemand zou werken, zulks om moeilijkheden met de stakers te voorkomen. rapp.).

Het artikel van directeur Zandbergen van 'Silenka' in het 'Nieuwsblad van het Noorden' van 16-7-70, onder de kop: 'Amerikaanse eigenaren huiverig voor arbeidsonrust in het Noorden. Silenka uitbreiding van f 150.-miljoen in gevaar door acties van', noemde 'intimidatie'.

Besloten werd dat voor de bouwvakvakantie door het 'Aktiecomité' geen 'acties' meer zullen worden ondernomen.

Wel zal het 'Aktiecomité' voor de bouwvakvakantie nog eenmaal bijeenkomen en wel op donderdag 23-7-70 voor het afdragen ingezamelde steungelden.

deelde nog mede dat op de eerste zaterdag na de bouwvakvakantie, 15-8-70, de gezamenlijke actie-comité's in vergadering bijeen zullen komen in hotel 'Sasker' te Oude Pekela. Op deze vergadering zal worden besproken hoe men verder het beste kan handelen bij de volgende te voeren acties.

, die op zaterdag 18-7-70 met vakantie is gegaan, kreeg van de penningmeester van het 'Aktiecomité' een presentje van f 25.-. Nadat (penningmeester) dit had gedaan, vroeg hij de aanwezige leden van het 'Aktiecomité' het aan gegeven bedrag gezamenlijk weer aan te zuiveren, hetgeen is gebeurd.

VERBINDING 54.

No. 1000/70.

Bijl.:

Onderwerp: 'Mededelingen betrekking hebbende op de acties in de Groninger-bouwwereld'.

1016249
Dupl.
Datum: 4 AUG. 1970
Bijl.:

Uit beduchtheid voor de 'acties' van Frederik MEIS, geb. 17-11-20, in de Groninger-bouwwereld, hebben enkele werkgevers in de provincie Groningen, waaronder een bedrijf met ongeveer 300 werknemers, het loon van de arbeiders verhoogd met een bedrag van + f 5.50 per week.

Zij schijnen het loon 'kunstmatig' te hebben opgeschroefd, door het verstrekken van een hogere rijwielf- of bromfietstoelage en meer vergoeding voor gereedschap en laarzen.

Een grote aannemer, met bouwobjecten in de stad Groningen, had zich tegenover een vakbondsbestuurder als volgt uitgelaten: 'Duizend gulden meer loon uitbetalen is veel, maar tienduizend gulden schade lijden is aanmerkelijk meer.

Door bestuurders van erkende vakbonden wordt min of meer gevreesd dat bij eventuele verder te voeren acties door Fré MEIS de grote ondernemers aan de eisen van de werknemers tegemoet zullen komen. Zij verwachten dit niet van de 'Stichting Provinciaal Bestuur 'P.B.' der gezamenlijke Bouwvakpatroons in Groningen en Drente. Hierbij zijn hoofdzakelijk middel-grote en kleine bedrijven aangesloten. De grote bedrijven zijn hierbij niet alle aangesloten en zij maken in feite de 'dienst' uit.

Op 13 augustus 1970 wordt er in Utrecht door de erkende vakbonden NVV, CNV en NKV, een gecombineerde vergadering gehouden voor de vakbondsbestuurders van de afdelingen bouwvak van deze bonden uit het gehele land.

Deze vergadering wordt belegd om de acties van Fré MEIS in de Groninger-bouwwereld te bespreken.

30-7-70 •

Dit exemplaar bestaat uit 2 blz.

DE CPN-AGITATIE IN GRONINGEN

MEIS leidt nieuwe golf van acties in

CPN-agitator F. MEIS leidde op zaterdag, 15 augustus j.l. te Oude Pekela voor afgevaardigden van negen actie-comité's de taktiek in, welke gevolgd zal worden in de komende maanden. Hij stelde daarbij de acties in de bouwvak als de belangrijkste op dit moment, waarbij hij als zijn mening gaf, dat met de resultaten van alle acties de arbeiders "nog maar een paar millimeters van de kant" waren. Over de reacties van vakbonds- en werkgevers zijde stelde hij:

"Van reactionaire zijde wordt wel gezegd, dat we het beter wat kalm aan kunnen doen, omdat we al flink wat bereikt hebben, maar ze beseffen niet dat we pas zijn begonnen. Niets zou funester zijn dan op dit moment met de acties te stoppen. Juist nu moeten we met nog groter kracht ze gaan voortzetten."

Hij waarschuwde de circa 65 aanwezigen ervoor, dat niet altijd overwinningen zouden worden geboekt en verklaarde, dat "voordat de arbeidersklasse in Nederland aan de macht komt" nog vele nederlagen geleden zullen worden. Hij bestreed de mening, dat door de acties de industrie niet naar de Noordelijke provincies zou komen en verwees daarbij naar de Philips-vestiging in Winschoten. Hij vervolgde met:

"Daarnaast heeft de regering tal van toezeggingen gedaan. De centen heeft ze evenwel nog niet gegeven en het is mede onze taak deze boven water te halen."

MEIS kondigde aan, dat uit de actie-comité's commissies zullen worden gevormd, die zich bezig zullen houden met de formulering van de looneisen voor de CAO-onderhandelingen, die in de laatste maanden van dit jaar zullen worden gevoerd. In de laatste week van augustus zullen die looneisen per manifest aan de arbeiders worden bekend gemaakt, aldus de heer MEIS.

MEIS' taktiek t.a.v. AKZO-bedrijf "Silenka"

In zijn redevoering op 15 augustus j.l. te Oude Pekela stond MEIS langdurig stil bij de situatie in het AKZO-bedrijf "Silenka" te Hoogezand. Hij stelde dat daar een groot tekort aan personeel is, mede door een groot verloop, en vroeg zijn toehoorders hoe de directie het bedrijf dacht te kunnen uitbreiden, "Als ze de huidige fabriek al niet kunnen bezetten". Hij verweet de bedrijfsleiding, dat deze ten onrechte gesteld had dat de

arbeiders onvoldoende productie-prestaties leverden:

"Hoe ze daar moeten werken, kan men zien wanneer men bij het uitgaan van de fabriek bij de poorten gaat staan. Er is niet één met een onsje vet op zijn ribben en diegenen, die mij iemand met vet aanwijst, betaal ik een tientje voor elk onsje. Bij Silenka vallen ze alleen maar af, zodanig dat de overhemden over de ribbenkast hangen als over kapstokken."

De kritiek van de vakbonden, dat meer bereikt zou zijn door de vakbonden als de CPN-agitatie achterwege was gebleven, beantwoordde de heer MEIS met het advies aan de Silenka-arbeiders op een door de vakbonden te organiseren vergadering te verklaren, dat zij hem (MEIS) hadden "losgelaten". MEIS stelde:

"Dan kunnen de vakbonden bewijzen, dat het waar is, dat zij meer bereiken bij de werkgevers, als er géén actie-comité is."

Dit advies werd op 17 augustus j.l. door de Silenka-werknemers letterlijk opgevolgd. Tijdens de door de erkende vakorganisaties georganiseerde vergadering te Hoogezand stelde inderdaad een der werknemers, dat "wij allen" in het actie-comité hadden deelgenomen, maar nu MEIS hadden laten vallen om in vertrouwen zich achter de vakbonden te scharen. "Wij allen verwachten dus nu allemaal, dat de bonden met resultaten komen", stelde deze werknemer, die door geen van zijn collega's werd tegengesproken.

MEIS' taktiek in de Groninger bouwvak

Op 18 augustus j.l. vergaderde een kerngroep uit de bouwwerk-commissies, waarbij de pers werd toegelaten. Tegenover de 17 man van het bouwvak-actiecomité en de zes journalisten, verklaarde de heer MEIS, dat besloten was op 19 augustus manifesten te verspreiden op alle Groninger bouwwerken. (Inderdaad is dit geschied in de stad Groningen.) In het manifest werd opgeroepen de vergadering van bouwvakarbeiders, welke in "Ons Belang" zou worden gehouden en openbaar zijn, te bezoeken. Hij herhaalde, dat er een groot tekort aan bouwvakarbeiders bestaat en dat daarvan gebruik moest worden gemaakt om de lonen in de Noordelijke provincies "gelijk te trekken met het Westen".

De verwachting is, dat MEIS hedenavond zal aankondigen, dat een grotere frequentie zal worden gegeven aan het aantal 24-uurstakingen en dat deze in eerste instantie zullen worden gericht op alle objecten van de "Nederlandse Aannemingsmaatschappij (NEDAM)" in de stad Groningen. Duidelijk is reeds geworden, dat de heer MEIS bijzonder gebeten is op de houding van de directie van de "NEDAM", die tot nu toe pertinent geweigerd heeft met de heer MEIS of de actie-comité's te praten.

20 augustus 1970.

Onderwerp: Acties Groninger
landbouwers.

NOV	1010327
Dupl.	/
datum:	18 AUG. 1970
Exp.:	

Hierbij mag ik U ~~ontken~~ ~~gevoerde~~ ~~en~~ ~~mogelijk~~ nog te voeren acties door Groninger landbouwers het volgende berichten. Op 5 maart 1970 werd te Beerta een vergadering gehouden van de afdeling Beerta van de Groninger Maatschappij van Landbouw. Tijdens die vergadering verklaarden de aanwezige landbouwers zich solidair met de acties van hun Friese collega's. Dienaangaande werd er een telegram gezonden aan het Friese actiecomité.

Op een op 4 maart 1970 te Leeuwarden gehouden vergadering van de Friese Maatschappij van Landbouw werd n.l. een actiecomité in het leven geroepen, dat zal strijden voor een menswaardig bestaan in de landbouw. Het voorstel om de Friese collega's adhesie te betuigen kwam van

Dese wilde door de vergadering uitgesproken hebben dat de Beertster landbouwers zich bereid toonden de Friese collega's in hun strijd "met raad en daad" terzijde te staan. De aanwezige landbouwers toonden zich ingenomen met dat voorstel.

Op 7 maart 1970 werd te Groningen een vergadering gehouden van de Groninger Maatschappij van Landbouw. Op die vergadering werd een actiecomité, bestaande uit vijf leden, gevormd. Dat comité zal proberen een actie te ontwikkelen onder de Groninger landbouwers en die activiteiten parallel te laten lopen met die van het Friese actiecomité. De aanwezigen toonden zich zeer ontstemd over het landbouwbeleid dat wordt gevoerd zowel in Den Haag als in Brussel. Het plan in de acties niet langs de normale wegen te laten lopen. Welke acties zullen worden gevoerd werd niet bekend gemaakt. Men vroeg onmiddellijke uitvoering van het urgentieprogramma van het Landbouwschap, waarbij de volgende punten uit dat programma werden benadrukt:

- a. Prijvaststelling in Brussel die rekening houdt met de kostenstijging door de goldentwaarding.
- b. Deselfde overheidsmaatregelen voor alle boeren en tuinders in de E.E.G.
- c. Snelle totstandkoming van een Europees beleid voor o.a. lucerne, grasland en vlas.
- d. Beter nationale hulp voor bedrijfsaanpassing.
- e. Snelle en goede uitvoering van het ruilverkavelingsprogramma.
- f. Wijziging van het belastingstelsel, waardoor investeringen in het bedrijf en reservering voor de oude dag mogelijk zijn.
- g. Meer algemene middelen voor waterbeheersing in Nederland.
- h. Beter regeling voor bedrijfsbeëindiging.

Op 9 maart 1970 heeft het Friese actiecomité de landbouwers verzocht om lege bussen per post naar de Minister van Landbouw en Visserij te sturen. Geadviseerd werd om zulks op 24 maart 1970 te doen.

Die aangekondigde actie werd overgenomen door de in de Provinciale Groningen gevormde actiegroepen.

Het vorenstaande werd besloten op de eerste vergadering welke werd gehouden door vertegenwoordigers van de actiecomités van de Friese- en Groninger Maatschappij van Landbouw en het voorlopige actiecomité van de Veenkoloniale Boeren Bond.

Op die vergadering werd verder besloten om de komende tijd geregeld bij elkaar te komen en de organisaties en de leden te steunen bij het uitoefenen van grote druk, teneinde binnen afzienbare tijd verbeteringen te verkrijgen.

Op 16 maart 1970 bracht Minister ir. Lardinois een bezoek aan Leeuwarden, waar hij op het Provinciaalhuis een bespreking had met de voorzitters en andere bestuursleden van de landbouworganisaties uit de drie noordelijke provincies.

Bij zijn aankomst op het provinciaalhuis te Leeuwarden stonden enkele honderden landbouwers uit Groningen, Friesland en Drenthe de Minister zwiingend op te wachten met lousen die de ondergang van de boerenstand vermeldde bij het huidige prijsbeleid. Diverse landbouwers hadden zwarte paraplu's met rouwlinten opgestoken en hun gevoelens te verduidelijken. Die landbouwers waren in een bliksemactie opgeroepen door de actiecomités.

Op 21 maart 1970 vergaderden de gezamenlijke actiecomités van de struikarten-, steen-, aardappelpoeel- en sigarenfabrieken in Oude Bokela onder leiding van hun stakingsadviseur Frederik MHIS, geboren 17-11-22 wonende te Groningen. Die actiecomités verklaarden zich bereid om de acties van de landbouwers te steunen. Op een vraag van een der aanwezigen of deze steun zich ook uit zal strekken tot de boeren-fabriekseigenaar deelde MHIS mee, dat de actiecomités er naar streven dat de werknemers een fatsoenlijk loon wordt gegarandeerd doch dat de boeren eveneens steun verdienen omdat zij door de R.E.G. politiek in hun bestaan worden bedreigd.

Volgens een bericht in het communistische dagblad "De Waarheid" van 26 maart 1970, zou een verzoek en samenwerking tussen de actiecomités van landbouwers en industrie werknemers zijn gekomen van een aantal landbouwers.

Naar aanleiding van het aanbod van de actiecomités van industrie werknemers wees de landbouwer

(lid van het actiecomité van de Groninger Maatschappij van Landbouw) er op, dat landbouwers en industriële werknemers duidelijk " rasklijven " hebben in het gevoel van onbehagen dat er ten aanzien

van de landspolitiek bestaat, maar dat aan de andere kant alles wat MEIS aan meer loon weet te halen in de strokarton en de aardappelmaal toch ergens uit de zakken van de boeren komt. Het laatste is volgens hem overigens geen bezwaar voor samenwerking. Een bezwaar vond hij de omstandigheid, dat de landbouwers actie voeren om hun voormannen (landbouworganisaties) te steunen, terwijl MEIS o.s. tegen de vakbonden strijden.

De voorzitter van het actiecomité van de Groninger Maatschappij van Landbouw, de landbouwer

, verklaarde hij het vernemen van het aanbod van de actiecomité's van industriële werknemers: " Wij hebben er officieel nog niets van gehoord, maar alle sympathie en steun is ons welken."

Het actiecomité van de Voetkoloniale Boeren Bond liet op 24 maart 1970 weten geen behoefte te hebben zich aan te sluiten bij de door MEIS geadviseerde actiecomité's van industrieelwerknemers. Dat comité sprak zich unaniem uit voor verdere legale acties " onder eigen organisaties."

Tijdens een op 26 maart 1970 gehouden persconferentie van de gemeenschappelijke actiecomité's van landbouwers bleek men " nauwelijks behoefte te hebben aan de steun van MEIS. Ideologisch liggen we te ver uit elkaar om onder één vlag te varen van het standpunt van de actiecomité's."

Op een op 23 maart 1970 gehouden vergadering van de Vereniging ter bevordering van Landbouw en Rijkverheid Leens te Leens, liet de landbouwer

(lid van het actiecomité van de Groninger Maatschappij van Landbouw) zich lastdrukkend uit over de volgens hem veel te zachte houding van de voormannen van de landbouwers in de noordelijke provincie tegenover Minister ir. Lardinois. Een groot deel van de vergadering was het slechts ten dele met hem eens. Na verloop van een uur overlag toch wel boven het stellen van onvoorwaardelijke eisen, hoewel men in dit stadium een wat hardere lijn wel wenselijk vond.

Op 24 maart 1970 send een groot aantal landbouwers lege beurzen naar het Ministerie van Landbouw en Visserij in Den Haag.

, voornoemd, verklaarde over die lege-beurzenactie: " Het is een actie die iedereen aansprekt. Andere bedrijfstakken worden er niet door beïnvloed, wat wel het geval zou zijn als de boeren en tuinders met hun landbouwverklaringen b.v. de wegen zouden blokkeren. Je kunt natuurlijk niet zolang worden geprest, dat je daar uiteindelijk toe overgaat. Het die vreedzame lege-beurzenactie willen we nog eens extra onderstrepen, dat we de besluiteloosheid van de B.M.O.-Ministers hen zijn

Op 6 april 1970 bracht Minister ir. Lardinois een bezoek aan de provincie Groningen. In de ochtteren bracht de Minister een bezoek aan de zuivelfabriek " Demo " te Bedum. Bij die fabriek hadden zich ongeveer 2000 landbouwers verzameld, daartoe opgewekt door hun actiecomité's. Door middel van spandoeken lieten de aanwezige landbouwers de Minister weten het met het door hen gevoerde landbouwbeleid niet eens te zijn.

Voor de zuivelfabriek werden de demonstrerende landbouwers toesproken door de actiecomitévoorzitter , voornoemd. Hij stelde, dat de massale betoging moet worden gezien als een ondersteuning van de landbouworganisaties die in Den Haag bij de Minister geen gehoor vinden. Verder zei : " Er moet iets gebeuren. Wij willen echter het bezoek van de Minister niet storen. Wij zullen niet gaan met rotte t maten, maar hij moet wel weten, dat er kritiek is op zijn beleid."

Die avond had de Minister in hotel Hating te Zuidlaren (Dr) een bespreking met afgevaardigden van een aantal landbouworganisaties.

In verband met het bezoek van de Minister aan Zuidlaren waren er die avond een groot aantal landbouwers naar die plaats getogen om nogmaals de Minister van hun ongenoegen te laten blijken. De demonstrerende land

bouwers zorgden, dat het die avond in Zuidlaren tot ongeregelheden kwam. Men drong met brandende fakels het hotel Ruting binnen, waar tussen hotelpersoneel en landbouwers een vechtpartij ontstond. Die landbouwers waren het hotel binnengedrongen met het doel de Minister te spreken te krijgen.

Door deze demonstratie liep een rijkspoliticaan verwondingen aan zijn hoofd op.

_____, voornoemd, die ook in Zuidlaren aanwezig was, sprak zijn afkeuring uit over de door de landbouwers gevoerde "wilde actie."

Op 7 april 1970 bracht Minister ir. Lardinois een bezoek aan de provincie Friesland, alwaar hij een bezoek bracht aan een landbouwbedrijf te Stiens. Bij zijn aankomst aldaar trof de Minister op het erf van dat bedrijf een aantal landbouwers uit het Groninger Oldambt. Zij sloten de auto van de Minister in en hadden een gesprek met hem. Voordervoor was _____, voornoemd. _____ legde de Minister uit hoe de situatie momenteel in het Groninger Oldambt is.

Op 24 april 1970 verscheen in het Nieuwsblad van het Noorden een artikel met als hoofd: "Jonge noordelijke boeren tot kamervragen als wij eens 't aardgas konden opblazen."

Dat artikel vermeldt het verslag van de vergadering van de vaste kamervragencommissie over de reis van Minister ir. Lardinois door het noorden.

Volgens dat artikel zouden er tijdens die vergadering een aantal vertegenwoordigers van actiecomités en landbouworganisaties op de publieke tribune aanwezig zijn geweest. Een groep jonge landbouwers zou daarbij stemdins aan de kamervragen hebben uitgereikt, waarop o.m. de vraag "Zou U zich verwonderen als binnenkort de agrarische bevolking overgaat tot het blokkeren van wegen en het opblazen van aardgas- en hoogspanningsleidingen," stond vermeld.

Op 26 mei 1970 heeft het actiecomité van de Veenkoloniale Boeren Bond de bij de stamorganisaties aangesloten afdelingen (landbouwverenigingen) opgeroepen om op borden langs de openbare wegen op hun eigen grond buitenstaanders te attenderen op de moeilijke positie waar in de land- en tuinbouw in ons land verkeert. De op die borden te verspreiden tekst werd aan die afdelingen overgelaten.

Zo hier en daar zijn in de provincie Groningen daarna borden in het land verschenen met als opschriften o.m.:

U moet niet vergeten, De heer verbouwt Uw eten.

De landbouw bloeit, Uw landschap bedient.

De heer eist niet veel, Maar wel zijn deel.

Op 14 juli 1970 werd te Beerta een vergadering gehouden van de plaatselijke afdeling van de Groninger Maatschappij van Landbouw. Die vergadering werd door een groot aantal landbouwers bezocht. Bijna alle aanwezigen gaven blijf van goedkeuring over het beleid het actiecomité. De landbouwers gaven aan het comité volmacht in hun naam doelgerichte acties voor te bereiden, teneinde Den Haag er van te overtuigen dat er steunmaatregelen voor de noordelijke landbouw nodig zijn.

Welke de acties zullen zijn en waarom die zullen worden uitgevoerd daarover kon het actiecomité, bij monde van _____, voornoemd, geen mededeling doen.

Ideeen over het opblazen van de aardgasleidingen naar het westen (suggesties over een massale tocht met landbouwvoertuigen naar Den Haag op de derde dinsdag in september konden evenwel ter vergadering worden verhoord).

Actiecomitévoorzitter _____, voornoemd, waarschuwde voor de enorme antipathie welke volgens hem zou ontstaan tegenover de landbouwers wanneer inderdaad de gasleiding zou worden opgeblazen.

Hierop antwoordde _____, voornoemd, dat al de leden van het actiecomité er eventueel stuk voor stuk een aantal weken hechtens voor over zouden hebben teneinde de aandacht van het land op de boerenproblematiek

in het noorden te vestigen.

Verder deelde _____ het volgende mee: " Als op de derde dinsdag in september bij de indiening van de miljoenennota blijkt, dat de regering onvoldoende aandacht aan onze problemen wil schenken, dan staan wij nergens meer voor in. De acties die we tot nu toe hebben gevoerd zullen kinderspel zijn vergeleken bij wat er dan losbarst."

Op 5 augustus 1970 werd te Uithuisen een protestvergadering van land- en tuinbouwers gehouden. Tijdens die vergadering werd o.m. het woord gevoerd door _____ en _____, voornamelijk. In de Omslagier-courant van 13 augustus 1970 werd verslag van die vergadering gedaan.

I.D. R.F. Groningen,
17-8-70.

Aan de Heer Commissaris der Koningin

A de provincie Groningen

i.a.a. de Heer Procureur bij het

Gerechtshof te Leeuwarden en

aan de B.V.D.

ACD/ 1020183	
Dopl:	_____
Datum:	4 SEP. 1970

1) Zo nodig andere rubricering aangeven.

Distr.: <u>BCP</u>			Bijlage(n):
Afschr.:			BO: <u>81035</u>
Datum ontmoeting	Datum rapport	Volgno. Inf. rapp.	Evaluatie

Betreft: Vergadering van de gezamenlijke Actiecomité's op 15 augustus 1970.

Op zaterdag 15 augustus 1970 werd door de gezamenlijke Actiecomité' vergaderd in hotel 'Sasker' te Oude Pekela.

Aanwezig waren 65 personen, waaronder enkele mensen van de pers.

Vertegenwoordigd waren de volgende Actiecomité's :

Bouwvak Groningen

Strokkarton

Scheepswerf van Diepen (Waterhuizen - gem.Haren)

Scheepswerf Nieuwe Noord Nederlandse (Groningen)

Silenka

Klein Metaal

Champ Clark .

Tot de aanwezigen behoorden :

MEIS Frederik, geb.17-11-21

De bijeenkomst werd geopend door . Deze wees in zijn openingswoord op meerdere activiteiten van de verschillende Actiecomité's en gaf vervolgens het woord aan Meis.

Door Meis werd onder meer naar voren gebracht dat de arbeidersstrijd reeds tientallen jaren gaande is, evenals de strijd in Vietnam. Deze strijd zal ook nog wel jaren duren. Meis riep verder op om in alle bedrijven Actiecomité's op te richten en met een ijzeren programma in de nieuwe CAO te komen tot een uurloon waarin de toeslag is verwerkt.

Verder moeten we 'aldus Meis' hard werken met steunlijsten. Er zullen nieuwe genummerde steunlijsten komen met als hoofd 'Bouwvakactie', doch met onderschrijft dat de andere Actiecomité's door de bouw zullen worden gesteund.

zei hierop dat de CPN de acties zowel geestelijk als geldelijk zal steunen.

VERVOLGBLAD No. 1

Bij ~~gevoel~~ inf. rapport no. 7

Vervolgens trad een keurig geklede jongen van ongeveer 17 jaar naar voren die o.m. zei, dat de jeugdlonen moesten worden teruggebracht naar 18 jaar. Hij zei iemand te kennen die als 26 jarige met vrouw en 2 kinderen nog jeugdloon had en wekelijks met f. 128,- naar huis ging.

zei dat het in de scheepsbouw erg moeilijk was Actiecomité's op te richten, daar ze in deze sector beslist niet minder verdienden dan in het westen. Nochtans zou zijn uiterste best doen een Actiecomité op te richten.

Meis deelde nog mee met de meisjes van Champ Clark te gaan praten, doch niet met de mannen. Die moesten zich maar zelf redden.

Ook zei hij dat het bij Silenka in Hoogezand moeilijk was een Actiecomité op te richten, daar de werknemers van dit bedrijf direct na toetreding door de directie zullen worden ontslagen.

Tijdens de vergadering stelde Meis dat niet actieve Actiecomitéleden er uit gewerkt moesten worden en vervangen dienden te worden door actieve.

Aan het slot van de bijeenkomst deelde Meis nog mee, dat hij bezig was een CAO klaar te krijgen voor de WSW-arbeiders. Hij had dit in handen gegeven van Mr. , doch door ziekte van was de CAO niet klaar gekomen.

Op 19 augustus 1970 zal hij naar Arnhem gaan om het werkstuk aan iemand anders op te dragen.

/X
F

ACD/ 1020214
Dupl.
Datum: 4 SEP. 1970
Bijl.:

1) Zo nodig andere rubricering aangeven.

Distr.: <u>BCP</u>	Bijlage(n):		
Afschr.:	BO: <u>01040</u>		
Datum ontmoeting	Datum rapport	Volgno. Inf. rapp.	Evaluatie

Betreft: Openbare vergadering voor bouwvakarbeiders op 20 augustus 1970 in het gebouw 'Ons Belang' te Groningen.

Op donderdag 20 augustus 1970 werd in het gebouw 'Ons Belang' aan de Zaagmuldersweg te Groningen een openbare vergadering gehouden voor de bouwvakarbeiders werkzaam in de stad Groningen. Deze vergadering werd uitgeschreven door het Actiecomité Bouwvak Groningen.

Aanwezig waren ongeveer 200 personen.

Tot de aanwezigen behoorden de leden van het Actiecomité te weten:

MEIS Frederik, geb. 17-11-21

De drie laatstgenoemden vormden een delegatie van de Amsterdamse bouwvakarbeiders.

Nadat de bijeenkomst door de voorzitter van het Actiecomité, was geopend, werd het woord gegeven aan Meis.

Meis zei o.m.: 'Het is mogelijk om tot actie te komen op de bouwbedrijven, daar de meeste aannemers reeds meer betalen dan vóór d door ons gevoerde acties. De jongens die op bedrijven werken waar reeds meer wordt betaald staan wel achter onze acties, maar zien geen reden om te gaan staken. Alleen de Nedam is de grote boosdoener. De directie van deze N.V. wil niet met haar werknemers en/of leden van het Actiecomité praten. De werknemers die ontslag wille hebben wordt dit geweigerd. De jongens die toch ontslag namen om in Duitsland te gaan werken zijn per deurwaardersexploit bedreigd met een proces. Ik heb gehoord dat de vakbonden met de Nedam will praten over gemeten tariefstelsel. Voorzover ik weet zal deze be-

bespreking begin volgende week plaats hebben. Bij de Nedam in Assen willen ook 35 jongens weg. Directeur Folkers van de Nedam wil niet met ze praten en dit nemen ze niet.'

Vervolgens voerde het woord, die een toelichting gaf op de in Amsterdam uitbetaalde lonen. Hij noemde de bedragen van f. 235 tot f. 270,- per week. liet aan de zaal een uitkeringsstrookje van de ziektewet zien waarop een bedrag van f. 244,- stond vermeld. Dit had tot gevolg, dat zo er nog twijfelaars aanwezig waren, deze nu positief overtuigd werden van de hogere lonen in Amsterdam.

onderstreepte het betoog van .
, die tussen de aanwezigen in de zaal zat, werd de vraag gesteld wat een opperman verdiende in Amsterdam. zei hierop dat dit lag tussen f. 191 en f. 205.- per week. wees er verder op dat de vakbond versterkt moest worden met goede leden, omzodoende de bestuursleden die geen acties wilden eruit te werken. Hierna zei Meis dat de Amsterdamse collega's met een presentje van f. 1000,- waren gekomen, waarop zei dat dit geen presentje was, doch een voorschot.

Meis stelde hierna dat men de acties moest bepalen tot de Nedam. Iemand uit de zaal die zich bekend maakte als CNV-er zei dat hij tegen een staking was. Hij had lang geaarzeld op de vergadering te komen, maar wilde toch zeggen dat de bonden, alhoewel momenteel weinig, in het verleden veel voor haar leden hadden gedaan. Hij stelde dat het de schuld van de leden was als de bonden iets deden waar zij het niet mee eens waren, daar de leden vrijwel nooit op een vergadering kwamen. Hij kreeg vanuit de zaal veel bijval. Hierna vroeg Meis de werknemers van de Nedam te blijven, de andere mochten wel gaan.

Slechts een enkeling verliet de zaal.

Meis kwam vervolgens met het voorstel : Afwachten of Staken. De aanwezigen besloten af te wachten tot donderdag 27 augustus 1970 om de Nedam de kans te geven voor onderhandelingen met de bonden. Door Meis werd daarop de vergadering besloten met o.m. de volgende woorden: ' Op donderdag 27 augustus 1970 te 16.30 uur komen wij hier weer in vergadering bijeen. Mocht dan blijken, dat de besprekingen met de Nedam geen resultaat hebben gehad, zullen wij eventueel beslissen om bij deze onderneming het werk voor onbepaalde tijd neer te leggen.

ACD/	1020263
Dupl.	
Datum:	4 SEP 1970
Bijl.:	

1) Zo nodig andere rubricering aangeven.

Distr.: <i>BCEP</i>			Bijlage(n):
Afschr.:			BO: <i>81808</i>
Datum ontmoeting	Datum rapport	Volgno. Inf. rapp.	Evaluatie

Betreft: Hervorming van actie-comités tot partijbedrijfsgroepen (C.P.N.).

Op de op 20 augustus 1970 gehouden bijeenkomst van leden van de nieuwe CPN-fracties in de raden van diverse gemeenten in de provincie Groningen, reikte , uitnodigingen uit ter bijwoning van de op zondag, 30 augustus 1970 in café Saker te Oude Pekela te houden vergadering van partijgenoten bedrijfsarbeiders.

In een toelichting hierop vertelde , dat de partij (C.P.N.) wil overgaan tot de vorming van partijbedrijfsgroepen, welke in de plaats dienen te komen van de nu bestaande actie-comités.

Zulks houdt derhalve in, aldus , dat men lid van de C.P.N. zal moeten zijn, wil men in den vervolge deel uitmaken van een partijbedrijfsgroep. De partij had zich tot deze hervorming van actie-comités onder meer laten leiden door het grote vertrouwen, dat de bevolking van de provincie Groningen bij de laatste verkiezingen in de C.P.N. had gesteld. Ze was dan ook van mening, dat het niet meer nodig is een actie-comité een zo breed mogelijke basis te geven en derhalve ook voor andersdenkenden daarin een plaats te moeten inruimen. Door de loonacties in de herfst 1969 waren de actie-comités inderhaast gevormd en was een ieder, die iets voor dat comité wilde doen, welkom geweest. Daardoor waren vogels van diverse pluimages tot de comité's toegetreden, waarbij geen gelegenheid en trouwens ook veelal niet de tijd was om te selecteren. Aangenomen mocht worden, dat dit aan de betrouwbaarheid van bepaalde comité's afbreuk had gedaan. Buitendien waren enkele actie-comités veel te omvangrijk geweest, waarvoor hij als voorbeeld aanhaalde het actie-comité strocarton, dat tijdens de stakingsacties was uitgegroeid tot meer dan 50 leden. Inmiddels waren, na de succesvolle beëindiging van de strocarton-loonacties, vele van deze leden eigener beweging teruggetreden en was een bepaalde kern overgebleven, doch deze kern was nog te groot en daarin zaten nog arbeiders, die daaruit verwijderd moesten worden, zeker nu het actie-comité strocarton tot het centrale actie-comité was verheven.

Leden van de confessionele vakbonden, i.c. de N.K.V. en C.N.V., dienden so wie so uit de comité's te worden verwijderd, omdat ze, hoe goed ze zich ook hadden gedragen en hoe betrouwbaar ze mogelijk ook geweest konden zijn, altijd een gevaarsrisico opleverden. Hierbij dacht hij aan de binding, die deze leden met hun vakbond hebben, waardoor deze, bewust of onbewust, informatie konden geven omtrent het doen en laten van de actie-comités.

Ook was het werven van deze mensen gewenst in verband met de anonimiteit van de andere leden, vooral belangrijk, nu een vakbond (i.c. de ABC/NVV) reeds te kennen heeft gegeven de leden, die deel uitmaken, o.g. uitgemakt hebben van actie-comités, te willen royeren. Bovendien moest de mogelijkheid van rancunes van de zijde van de werkgevers ook niet uitgesloten worden geacht. Uit het actie-comité strocarton zouden, als gevolg hiervan, zeker moeten verdwijnen:

VERVOLGBLAD No. 2 b.

Bij operatie-/inf. rapport no.

742-'70.

Ten aanzien van werd nog gesteld, dat men deze man dit jaar nog niet aan de dijk moest zetten, omdat hij nog een belangrijke rol zou kunnen spelen bij de doordrukking van de looneisen voor de nieuwe C.A.O. strocarterton. Men had het nooit prettig gevonden, dat deze man met de ABC-hoofdbestuurder , ogenschijnlijk althans, een duo vormde, decht deze onderling goede verhouding zou anderszijds zo nodig aangewend kunnen worden bij de realisering van de looneisen, omdat hij schijnbaar het volle vertrouwen van Liefwaard genoot. Deze mening werd door enkele van de andere aanwezigen gedeeld, waarbij gesteld werd dat, wanneer men ging werken op de ijdelheid van (gedachtig aan zijn uitspraken: " Meis deed niets buiten mij om " en " komt bij mij om advies "), hij in geval van nood " voor de eisenkar kon worden gespannen ", waarbij hij zich zeker een goede " trekker " zou tonen.

 antwoordde hierop, dat de opheffing van de actie-comité's vooral heel geleidelijk moest plaatsvinden en het derhalve nog wel enige tijd zou duren, eer een en ander was gerealiseerd. Zonder bezwaar zou men dan ook nog een nuttig gebruik van kunnen maken.

ACD/ 1020470

Dupl. _____

Datum: 9 SEP. 1970

Bijl.: _____

1) Zo nodig andere rubricering aangeven.

Distr.: <i>BCP</i>			Bijlage(n):
Afschr.:			BO: <i>8/920</i>
Datum ontmoeting	Datum rapport	Volgno. Inf. rapp.	Evaluatie

Betreft: Bouwwakacties Groningen.

Uit mededelingen van Amsterdamse communistische bouwwakleiders werd het volgende bekend :

Voor hen (de communisten) staat het vast dat de eisen van de bouwwakarbeiders in Groningen voor gelijktrekking van hun lonen met die van de bouwvakkers in het Westen van ons land en met name met die van Amsterdam, zullen worden ingewilligd. Haast om dit er door te drukken maakt men niet, hoewel er reeds aanwijzingen zouden zijn dat de bouwondernemers aan de verlangens van de bouwvakkers tegemoet willen komen. De strijd is en zal ook nog verder worden benut om de bouwvakbonden in Groningen (er zijn geen communistische) in gebreke te stellen en van onderop te radicaliseren. Zo had men de ANB-districtsbestuurder Jan VELDHUIS weten te verleiden tot uitlatingen dat Fré MEIS een leugenaar en demagoog was, dat de lonen in Groningen niet achter lagen bij die van het Westen en dat reeds uit de Bouw-CAO was gehaald wat er uit te halen viel. Deze uitspraak werd gepubliceerd in het ANB-kaderblad en in Groningse dagbladen. MEIS had VELDHUIS toen waar hij hem hebben wilde. Maakte in contacten met de Groningse bouwvakkers, waaronder veel ANB-afdelingskaderleden, duidelijk dat niet hij maar VELDHUIS een leugenaar was. Zou bewijzen dat de bouwvakkers, ja zelfs de ANB-afdelingskaderleden door hun bondsbestuurders bedrogen en misleid werden, om maar te zwijgen over wat van de leiders van de confessionele bonden te verwachten was. Een vergadering werd belegd en een delegatie van Amsterdamse bouwvakarbeiders uitgenodigd om met hun loonstroken te bewijzen van het verschil in loon (tot + f 45,-- per week netto) op tafel te leggen. Een ieder kon daar kennis van nemen. Grote verontwaardiging dus onder de bijeengekomen bouwvakkers over het "bedrog" van de zijde van de bouwvakbond. Het op deze wijze ondergraven van het vertrouwen in de bondsbesturen moet de weg verder openen voor infiltratie van door de communisten manipuleerbare figuren. Kortom, het slepende houden van de acties in Groningen werkt alleszins, ook politiek, in het voordeel van de CPN. Wat betreft het afdwingen van looneisen in de Groningse bouwwereld, heeft men meerdere methoden ter beschikking. In de eerste plaats tracht men via contacten de bouwondernemers voorbeelden onder ogen te brengen van Amsterdamse patroons, die zich tegen "gerechtvaardigde" eisen van bouwvakkers hadden verzet, daarbij - na eerst aanmoedigen - door andere bouwpatroons in de steek werden gelaten, en uiteindelijk het gelag van stakingen en besmetverklaringen hadden moeten betalen. Men probeert dus de ondernemers af te schrikken van de gevolgen van een staking. Daarnaast poogt men de bouwondernemers in Groningen wat "kennis van loonboekhoudkunde" bij te brengen. Berekeningen van het zgn. Amsterdams tarief zullen hierbij als voorbeeld dienen. Dit betekent dat de bouwondernemers de in Amsterdam gebruikte, veelal fictieve, posten krijgen aangeboden, waarmee het optrekken van de lonen van de Groningse

aan

bouwwerkers kunnen worden gedekt. Hoewel hier dus sprake is van gedeeltelijk gecamoufleerde zwarte lonen, worden deze als legaal naar voren gebracht, omdat de looncontrole-dienst in Amsterdam hiertegen niet optreedt. Op deze wijze meent men, met name Fré MEIS, het beoogde doel te bereiken. Mocht het niet volgens verwachtingen verlopen, dan denkt men aan korte prikacties (bijeenkomsten op bouwwerken tijdens de uren), stakingen van kleine groepen bouwwerkers (bijv. kraanmachinisten en/of timmerlieden) waardoor uitvoering van het werk wordt gestagneerd. Ook een algemene model- of langzaamactie is onderwerp van bespreking geweest. Voor dit laatste is men echter wat huiverig. Het kan uitlopen op een algemene bouwstaking, als reactie op een mogelijke weigering van de bouwpatroons dan de gebruikelijke prestatietoelagen uit te betalen. En een staking van grote omvang in Groningen past thans beslist nog niet in het programma van de communisten. De financiële gevolgen hiervan kunnen zij niet dragen. Daarvoor heeft men de steun van de bouwvakbonden nodig. En zover is het nog niet. Mislukking van de loonacties bij een grote staking en daarmee verlies van de greep op de Groningse arbeiders van MEIS, wordt dan niet onmogelijk geacht.

De bouwobjecten in Groningen, zo werd vernomen, waar de loonacties voornamelijk spelen, zijn in uitvoering bij de Ned. Aann. Mij. NV (NEDAM) en het bouwbedrijf Knoop en Giezen NV.

ACD/ 1020765

Dupl. _____

Datum: 10 SEP. 1970

Bijl.: _____

1) Zo nodig andere rubricering aangeven.

Distr.: <i>Bvo/c - BCP</i>			Bijlage(n):
Afschr.:			BO: <i>81991</i>
Datum ontmoeting	Datum rapport	Volgno. inf. rapp.	Evaluatie

Betreft: Invloed van de stakingen van de bouwvakarbeiders te Groningen op de bouwvakarbeiders in Friesland.

Medegedeeld werd, dat de bouwvakarbeiders in Friesland de acties van MEIS c.s. in Groningen belangstellend volgen. Men spreekt erover op de werkobjecten en men staat er sympathiek tegenover. In kringen van de vakbeweging in Friesland (NVV) volgt men de situatie argwanend. Er ligt wel conflictstof in Friesland, omdat niet overal door de bouwondernemers de 5% spreidloon - ondernemingsgewijze differentiatie - wordt betaald. Zo wordt uitbetaling hiervan geweigerd door de directies van het bouwbedrijf N.V. "Vriesland" en de mortelcentrale N.V. E.L.M.O., niettegenstaande de gezamenlijke vakbonden (NVV, CNV en NKV) hierover besprekingen met de directies hebben gevoerd. Of de acties zullen overslaan naar Friesland, is nog niet te voorspellen. In vakbondskringen neemt men voorlopig een afwachtende houding aan. Bekend is, dat bepaalde ondernemers in Groningen reeds zijn overgegaan tot een hogere betaling, zij het, dat zulks "geruisloos" gebeurt.

AGD/ 1021050
Dupl: <i>[Handwritten mark]</i>
Datum: 14 SEP. 1970
Bijl.: <i>2</i>

1) Zo nodig andere rubricering aangeven.

Distr.: <i>BEP</i>	Bijlage(n): <i>I en II.</i>		
Afschr.:	BO: <i>82075</i>		
Datum ontmoeting	Datum rapport	Volgno. Inf. rapp.	Evaluatie

Betreft: Vergadering Actiecomité Bouwvak Groningen op 24 augustus 1970

Op maandag 24 augustus 1970, vond er een bijeenkomst plaats van het Actiecomité Bouwvak Groningen in het gebouw 'Ons Belang' aan de Zaagmuldersweg te Groningen.
Aanwezig waren de leden van het Actiecomité:

alsmede :
 MEIS Frederik, geb.17-11-21
 De vergadering werd met een kort welkomstwoord geopend door die vervolgens direkt het woord gaf aan Meis.
 Meis zei dat hem volgens meerdere kranteberichten was gebleken, dat de bonden een gesprek wilden voeren met de Nedam over gemeten tarief. Staande de vergadering werd gevraagd om vanuit 'Ons Belang' de heer directeur van de Nedam te bellen en hem te vragen of de Nedam inderdaad met de bonden zou gaan praten.
 Meis deelde naderhand mee, dat de heer had gezegd, dat bij de Nedam precies werd uitbetaald wat de CAO aan mogelijkheden bood en dat de directie van de Nedam niet ging praten met de bonden - werknemers en/of Actiecomitéleden.
 Meis zei hierop : "De jongens van de Nedam voelen op het ogenblik weinig voor een staking. Ze geven de voorkeur aan een langzaam-aan-actie. Zij zijn zich er van bewust, dat er dan waarschijnlijk minder zal worden verdiend, maar dat langzaam-aan financieel beter is, dan staken. De stakingskas - zo redeneren de jongens - kan hun niet uitbetalen wat ze bij de Nedam verdienen. Ze willen nu door een langzaam-aan-actie trachten de Nedam stuk te krijgen en hebben hiervoor graaf. 10 a f. 15.- minder loon per week voor over."
 Verder zei Meis, dat er nu eerst afgewacht moest worden wat de 'jongens' op de openbare vergadering van donderdag 27 augustus 1970 gaan besluiten, ofwel staken of een langzaam-aan-actie.
 Hierop zei de heer tegen Meis : "Nu weet je niet meer wat je moet en enige tijd terug schreeuwde je moord en brand om toch te gaan staken."
 Meis zei tegen de heer, dat niet hij, doch de 'Jongens' uitmaakten

wat of er gaat gebeuren.

Door de vergadering werd

gevraagd op 25 augustus 1970 naar
te gaan om de bij deze aanwe-

zige blanco steunlijsten op te halen. Bedoelde lijsten konden dan op de openbare vergadering van donderdag 27 augustus 1970 worden uitgereikt. Er zal worden genoteerd wie een steunlijst in ontvangst neemt.

Afgesproken werd dat op dinsdag 25 augustus 1970 een vrije da zal nemen om op de verschillende bouwobjecten manifesten (zie bijlage I) te verspreiden.

Meis deelde verder mee dat hij bij een machinefabriek in Oude-Peke waar 15 mensen werken, bezig is een actiecomité op te richten.

Vervolgens zei hij, dat een journalist van 'De Waarheid' zich op 2 augustus 1970 te 12.30 uur zal ophouden in de nabijheid van de werkzaamheden van de Nedam bij het Academisch Ziekenhuis te Groningen voor het interviewen van arbeiders. De verslaggever, die hij niet bij name noemde, zou te herkennen zijn aan een krant die hij onder zijn rechterarm zal dragen.

Tenslotte liet Meis een brief zien, die hij had ontvangen van de heer , penningmeester van de Partij van de Arbeid in Groningen, waarin deze hem om een uitleg vroeg in verband met de looneisen.

Meis toonde zich weinig enthousiast over deze brief.

Hij verzocht , en , naar aanleiding van deze brief, genoemde te bezoeken voor een gesprek en hem na afloop hiervan uitvoerig in te lichten.

De inhoud van bedoelde brief luidt als volgt:

'Geachte heer Meis,

Voor de bouwvakvakanties zijn onder uw toezicht ook enige acties gevoerd met betrekking tot de lonen van de bouwvakarbeiders. Reden van deze acties zijn de door u gesignaleerde verschillen tussen de lonen in het westen en in het noorden. Tegenover de kritiek van de vakbondsbestuurders op uw acties, heeft u gesteld over bewijsmateriaal te beschikken.

Ter bepaling van het standpunt van de Groningse federatie van de Partij van de Arbeid, zullen wij gaarne in de gelegenheid worden gesteld kennis te nemen van deze bewijsstukken.

Bij voorbaat onze dank'.

Na afloop van de vergadering deelde Meis convocaties uit aan de leden van het actiecomité die tevens lid zijn van de CPN.

Deze convocaties hadden betrekking op een op zondag 30 augustus 1970 te houden vergadering voor CPN'ers - bedrijfsarbeiders.

Aan de bouwvakkers, werkzaam in de stad Groningen.

Collega s.

Bijlage Rapport
B.O. 82075

Op Donderdag 20 Augustus zijn de bouwvakarbeiders in vergadering bijeen geweest.

Op deze vergadering werd bekend dat de afdelingsbesturen der 3 bonden hadden vergaderd op Maandag 17 Augustus over de kwestie in de bouw.

Daar is het besluit genomen dat er deze week een gesprek zal plaatsvinden tussen vertegenwoordigers der vakbonden en de Nedam directie.

In afwachting hiervan hebben de bouwvakarbeiders besloten een eventuele actie bij de Nedam een week op te schorten.

Besloten werd, om op Donderdag 26 Augustus opnieuw bijeen te komen.

Wij roepen u daarom op

om Donderdag 26 Augustus in grote getale aanwezig te zijn op een openbare vergadering van bouwvakarbeiders.

De veragdering vindt plaats

in het gebouw Ons Belang Zaagmuldersweg.

Aanvang 4.30uur.

Het Actiecomité.

C.P.N. district Groningen.
Turftorenstraat.30a.

Bijlage Rapport

B.O. 82075

Aan de partijgenoten bedrijfsarbeiders.

Waarde kam.

Naast de successen als gevolg van de loonstrijd van de afgelopen tijd hebben de acties ons ook wat anders aangetoond. Het heeft duidelijk gemaakt, de tekortkoming in onze partijorganisatie. Te weinig zijn onze partijgenoten in de bedrijven betrokken geweest in de voorbereiding van de acties, zowel wat betreft in opstellen der eisenprogramma's als in het leiden van de loonstrijd zelf. Duidelijk is aangetoond, de onmisbaarheid van partijbedrijfsgroepen. Om aan dit hiaat een einde te maken zal door het district een conferentie van partijgenoten bedrijfsarbeiders worden gehouden. Hier zal naast een politieke analyse over de huidige toestand, de bedrijfsgroepen worden gevormd.

We willen je daarom uitnodigen

voor een vergadering van partijgenoten bedrijfsarbeiders
op Zondag 30 Augustus
in hotel Saker te O.Pekela.
Aanvang 10.30 uur.

Verzocht wordt, brood mee te nemen.

Rekenende op je aanwezigheid
voor het dag.bestuur
H.Niemeijer

AOD/ 1021252
Dupl: <i>X</i>
Datum: 15 SEP. 1970
Bijl.:

1) Zo nodig andere rubricering aangeven.

Distr.: <i>BCP/Be</i>	Bijlage(n):		
Afschr.:	BO: <i>02166</i>		
Datum ontmoeting	Datum rapport	Volgno. Inf. rapp.	Evaluatie

Betreft: Openbare vergadering van actie-comité's te Oude Pekela.

Op zaterdag, 15 augustus 1970, vergaderden de actie-comité's in café Saker te Oude Pekela.
 Deze vergadering werd door ongeveer 70 personen bijgewoond.
 Aanwezig waren onder meer:

Strocartonindustrie:

Sigarenindustrie (Champ Clark Nieuwe Pekela):

Aardappelmeelindustrie:

Scheepswerven:

in totaal drie man

Metaalindustrie: (Noord-Nederlandse Machinefabriek te Winschoten):

drie man.

Silenka Hoogezand:

één man,

Bouwvak: enkele uit de stad Groningen

Verder waren nog aanwezig:

Frederik MEIS, geb. 17-11-21 , sprak de vergadering toe. Hij stelde, dat de loonstrijd onverminderd met kracht diende te worden voortgezet. Men was er

VERVOLGBLAD No.

Bij operatie-/inf. rapport no.

nog lang niet en nog veel strijd diende te worden gevoerd, waarbij men vooral nuchter moest blijven en goed zijn verstand moest gebruiken, omdat men met kwade krachten te doen had. Als voorbeelden hiervan haalde hij de directie van Silenka te Hoogezand en de NVV-voorzitter Kloos aan. Hij verweet de vakbeweging onder één hoedje te spelen met de ondernemers en stelde, dat Kloos zich inmiddels al voorbereidde op zijn ministerschap. Hij bestreed de in de pers verschenen bewering, dat zijn acties het Noorden aanmerkelijke schade toebrachten, omdat geen enkele ondernemer zich nog geroepen voelde zich in het Noorden te vestigen; als bewijs daartegen haalde hij de vestiging van Philips te Winschoten aan.

Hij hekeldde de leiding van de Silenka fabriek te Hoogezand, die de arbeiders uitbuitte. De arbeiders op die fabriek werden lichamelijk en geestelijk kapot gemaakt; de gezondheidstoestand van vele personeelsleden was dan ook slecht. Velen waren al overspannen. Het verloop onder het personeel was erg groot en hij verwonderde zich daarover niet, evenmin als over het grote personeelstekort van die fabriek. Wie wilde namelijk nog werken op een fabriek met de meest-uitgekookte jaagsystemen, zo vroeg hij zich af. Inzake de lichamelijke gesteldheid van het personeel was het hem opgevallen, dat ze allen broodmager waren en hij meende dan ook een ieder te kunnen uitdagen hem één personeelslid te wijzen, die nog "vet op zijn ribbekast" had. Hij verklaarde fl. 10.- te geven voor elk aanwijsbaar onsje vet.

De strijd op deze fabriek en voor loonsverhoging en voor verbetering van het werkklimaat, zou onverminderd worden voortgezet, daarop kon de directie rekenen.

MEIS deelde verder mee, dat het personeel van de scheepswerven langs het Winschoterdiep in actie was gekomen voor loonsverbetering. Op enkele werven was al enige keren even gestaakt als waarschuwing aan de scheepsbouwers.

Inzake de loonstrijd in de bouwvak stelde hij, dat men het de arbeiders niet kwalijk mocht nemen, dat ze in deze strijd gebruik maakten van het schreeuwend tekort aan bouwvakkers. Men diende daarvan profijt te trekken, ook al omdat de bouwondernemers daarvan in tijden van te veel bouwvakkers ook hadden geprofiteerd, namelijk door de toeslagen te verminderen en zelfs geheel af te schaffen.

De loonstrijd in het Noorden zou net zo lang duren tot de lonen in het gehele land waren gelijk getrokken. Het Noorden moest en zou de achterstand wegwerken en hij waarschuwde de bouwondernemers over de brug te komen, daar de actie in de bouw zich steeds meer zouden uitbreiden.

In verband met de komende onderhandelingen over de nieuwe C.A.O.'s voor vele bedrijfstakken zouden uit de actie-comités commissies worden gevormd, die op korte termijn de eisen voor deze C.A.O.'s dienden samen te stellen. Dit eisen-program zou eventueel de basis zijn voor de op handen zijnde onderhandelingen. Het viel op, dat hij aan het slot van zijn betoog de aanwezigen er op wees, dat men ook nog wel eens een actie kan verliezen. Letterlijk zeide hij in dit verband:

" voordat de arbeidersklasse in Nederland aan de macht is, zullen we ongetwijfeld nog heel wat nederlagen lijden "

De commissie uit het actie-comité strocarton voor het opstellen van de eisen voor de nieuwe C.A.O-strocarton (1971) zal tenminste bestaan uit:

ACD/ 1023350

Dupl. _____

Datum: 2 OKT. 1970

Bijl.: _____

1) Zo nodig andere rubricering aangeven.

Distr.: <i>ACP</i>			Bijlage(n):
Afschr.:			BO: <i>02705-</i>
Datum ontmoeting	Datum rapport	Volgno. inf. rapp.	Evaluatie

Betreft: Vergadering stakende ijzervlechters en enige bouwvakkers met een lid van het Actiecomité op 15 september 1970.

Op 15 september 1970 vond in het gebouw 'Ons Belang' aan de Zaagmuldersweg te Groningen een vergadering plaats van stakende ongeorganiseerde ijzervlechters en enige ongeorganiseerde bouwvakkers met , lid van het Actiecomité

Bouwvak Groningen.

De ongeorganiseerden drongen sterk aan op een uitbetaling uit de stakingskas en stelden zowel MEIS Frederik, geb.17-11-21 alsmede het Actiecomité Bouwvak Groningen verantwoordelijk voor door hen te derven loon.

wees hen op het feit dat niet het Actiecomité, doch de bonden deze staking hadden uitgeroepen en derhalve het Actiecomité en Meis niet aansprakelijk waren voor hetgeen hun door de bonden werd aangedaan.

Niettemin zo zei hij, zou het Actiecomité alles in het werk stellen dat zij aan hun geld kwamen.

Hij deelde hen mee, dat het Actiecomité a.s.dinsdag 17 september 1970 in vergadering bijeen zou komen om hun problemen te bespreken

De stemming in de zaal was prikkelbaar en er werd geroepen dat Meis een slechte beurt had gemaakt door hen in de steek te laten ~~en~~ naar Rotterdam te gaan.

Eén en ander werd na de vergadering door

medegedeeld.